

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regale
Ferdinand 64—66. Automata-telefon 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890.—1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
"JÓESTÉT" Ujságkiadóvállalat R-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. JULIUS 19.
VII. évfolyam, 186. szám.

Kedd

Prága önmagának és Európának a kisebbségi statutumok dülőre juttatásával teszi a legnagyobb szolgálatot

Ahírek Portugália új németbarát orientációjáról — Véres harcok Távolkeleten és a spanyol földön — Élenk figyelemmel kíséri a világ közvéleménye a magyar politikuskok olaszországi útját — Bürkel ausztriai kormánybiztos népszavazással szeretné demonstrálni Franciaország és Németország békeszeretét

(LONDON.) (Reuter.) A brit sajtó úgy szólván kivétel nélkül vezető helyen közli a prágai kormány azon hivatalos jelentését, hogy a kisebbségi statutumokat legkésőbb a holnapi államtanácsi ülés után közléstesszik. A Times nagy megnyugvással veszi tudomásul a közlést és megjegyzi, hogy annyi sikertelen huzavona után végre történik valami, amely remélhetőleg előbbre viszi a probléma megoldását, ha nem is hozhat még végleges eredményt. Sokkal borúlátóbb a Daily Telegraph and Morning Post, mely a következőket írja:

— Prágában nagy bizonytalanság uralkodik, mert azzal Hodzsa miniszterelnök és kormányja is tisztában vannak, hogy a szudéta német párt nem fogadhatja el a tervezetet, amely csak lényegtelen könnyítéseket helyez kilátásba, alapvető engedmények helyett. Eredmény tehát a statutumok közzétételétől egyáltalában nem várható, ellenkezőleg, a probléma további elmérgesedésére kell számítani.

A Manchester Guardian azt mondja, hogy:

— A szituáció a lehető legbizonytalanabb. Egyik konferenciát a másik után rendezték meg, de nem volt olyan ülés, amely csak egyetlen pontot is véglegesen tisztázhatott volna, mert Hodzsa miniszterelnöknek a kormányzópartok is ellenzékeivé váltak ebben a kérdésben. Miután a brit és francia kormányok sürgetése egyre erősebbé vált, végül is kénytelen volt Hodzsa miniszterelnök egy tervezetet kidolgozni, amelyről azonban még a kormány tagjai sem tudják, hogy a parlament elfogadja-e.

A Star szerint:

— A cseh sajtó Hodzsa miniszterelnök lapjára, a Slovensky Hlasen kívül továbbra is a legmerevebb elutasító álláspontot foglalja el, tehát alig van kilátás a kérdés megoldására. Egyedül említett lap jegyzi meg, hogy a probléma elintézésének elérkezett az utolsó órája is, mert a további halasztás katasztrofális helyzetbe hozhatja egész Európát. Ezek után a szemlélő előtt nem kétséges pillanatig sem, hogy a kisebbségi statutumokat egyelőre magával a cseh néppel kell elfogadtatni és csak azután lehet a kisebbségi pártok véleményét meghallgatni — fejezi be cikkét a Star.

Ugyancsak Londonból jelentik, hogy a Masaryk csehszlovák követ közölte a Foreign Office-szal, hogy a kisebbségi statutumok hamarabb, mint augusztus 21-ike nem terjeszthetők be a parlamentnek, amely közlés brit politikai körökben igen nagy nyugtalanságot keltett, mert a probléma megoldási határ-

időnek ilyen mérvű kitolására senki sem volt elkészülve. Hír szerint a brit kormány emiatt újabb figyelmeztetést fog küldeni Prágának.

(POZSONY.) Sdp. iroda.) Amint prágai beavatottak közlik, nincs kizárva, hogy a belügyminisztérium a számtalan beadványra való tekintettel a pozsonyi községtanácsi választásokat megsemmisíti. A petíciók ugyanis igazolták azt a panaszt, hogy sok szavazatra jogosult nem jutott az urnához szabálytalanul kiállított szavazó igazolványa miatt.

Az országba visszatért Mária anyakirálynének egészséghelyreállítására még hosszabb pihenőre van szüksége

Ma iktatják be az új sajtó és propagandaügyi minisztériumi államtitkár

(BUCURESTI.) A királyi ház minisztere 77. számú közleményében az alábbiakat hozza köz tudomásra: Öfelsége Mária anyakirályné tegnapi délután 9 óra 15 perckor elhagyta Cernaui Párid tábornok, dr. Störmer és dr. Hortolomei professzorok és kísérete társaságában és tegnap reggel 8 óra 45 perckor Sinaia-ba érkezett. Az állomáson Öfelsége II. Károly király, Mihály albauliai nagyvajda és Erzsébet királyi hercegnő fogadták. A pelisori kastélyban tartott orvosi tanács később a királyné állapotáról a következő jelentést adta ki: Öfelsége Mária királyné súlyosabb természetű megbetegedése miatt a drezdai Lahmann sanatórium-ban kezelés alatt állott, de miután már jobban érezte magát, elhatározta, hogy visszatér az országba. Az utazás állapotában kisebb rosszabbodást okozott, amiért fél napra Cernaui-ban megállásra kényszerült. Az állapotába való visszaesés miatt Mária anyakirálynének Sinaia-ban kezelésre van szüksége, amely hosszabb és teljes mértékű nyugalmat követel. A jelentést Störmer és Hortolomei professzorok, valamint dr. Lascar irták alá. A 78-as számú udvari miniszteri közlemény pedig azt közli, hogy az orvosok kategórikus véleménye alapján Mária királynénál mindennemű kihallgatás, vagy látogatás szigorúan tilos és azokat harminc napra teljesen felfüggesztik.

Egyébként amilyen örömet váltott ki az országban Mária anyakirályné hazatérése, éppen olyan őszinte részvétellel és aggodással fordul az ország népe betegsége felé, mielőbbi teljes felgyógyulást kívánva a szeretett királynénak.

(PÁRIS.) (Havas.) A Temps a csehszlovákiai helyzettel foglalkozva a következőket írja:

— A prágai kormány önmagának és Európának akkor teszi a legnagyobb szolgálatot, ha végre dülőre viszi a statutumok ügyét, mert ha ezzel tovább késlekedik, akkor elkerülhetetlenek a konfliktusok.

(LEITERSDORF.) (Sdp. iroda.) A Troppau közelében fekvő Leitersdorfban tegnap a temetőkert melletti kanyarban megtámadtak egy szudéta né-

met kerékpárost, záptojással dobálták meg és azután súlyosan megverték. Hogy a kerékpárost nem érte halálos bántódás, az csak annak a körülménynek köszönhető, hogy néhány arra haladó földműves a védelmére kelt. Ezeket a földműveseket mind le is igazoltatták meg, a támadók kerekét oldották (SKRIPP.) (Sdp. iroda.) Egy német női kerékpáros tornász csoportot, amint Troppauból hazafelé igyekezett, cseh fiatal emberek támadták meg és letépték a gépekről a szudéta német jelvényeket. Két nőt súlyosan meg is vertek. Kundt képviselő táviratban jelentette be az esetet a belügyminiszternek, kérve a községi hatósági közegek felelősségtelét az incidens meg nem akadályozása miatt.

(BERLIN.) (DNB.) Waldenburg közéletben a lakosság megfigyelése szerint, nagyarányú katonai intézkedések voltak. Csapatokat vontak össze, amelyeket katonai vonatok szállítottak a helyszínre. Később, nyilván felsőbb rendeltre, ezeket a csapatokat visszazsálli-tották az ország belsejébe.

(BERLIN.) (DNB.) A „Der Montag” című napilap a csehszlovák katonai jellegű mozdulatokkal és intézkedésekkel foglalkozva, a következőket írja:

— Százak látták, hogy Waldenburg környékét katonaság szállotta meg. Tank ezredek és motorizált ütegek tan-yáztak közvetlen a határ mentén. Hadgyakorlat nincs, tehát ezek a csapatok kizárólag demonstrációs jelleggel küldettek a határra. A német kormány kénytelen ezt is provokációs tettetnek minősíteni, mert Berlin részéről egyetlen embert sem bolygattak, meg azzal a céllal, hogy Csehszlovákia határára küldjék. Hodzsa miniszterelnök hiába igyekszik az amugy is rendkívül feszült Berlin-Prága viszonyt elviselhetővé tenni, ha megengedi, hogy a vezérkar az ő intencióival ellentétben önállóan intézkedjék. Németország mindenestre szeretné tudni, hogy mire vélje ezeket a jelenségeket? A katonai jellegű intézkedéseket ugyanis nagyon is komolyan kell venni és ezeket nem is lehet cáfolatokat meg nem történni. Nem csodálunk, ha a waldenburgi eseményeket a Pierre Cot-féle támadásokkal hozzuk összefüggésbe. Pierre Cot ugyanis a News Chronicle hasábjain bejelentette, hogy a demokrácia Csehszlovákia felől fogja az első csapást mérni a totális rendszerű államokra. Ugy látszik ezért volt szükséges a katonai erők demonstratív felvonul-tatása.

(BERLIN.) (DNB.) A határmenti szudéta német lakosságnak még mindig nem engedték meg, hogy aratási munkálatait befejezze. Emiatt a szudéta németek parlamenti képviselőik útján tiltakozásra készülnek.

(BUDAPEST.) (MTI.) A magyar lapok a csehszlovák katonai intézkedésekkel kapcsolatosan megjegyzi, hogy érthetetlennek tartják, mert sem Német, sem Lengyel, sem pedig Magyarország részéről nem történtek olyan rendelkezések, amelyek ezeket indokoltá tennék.

Fő a hidegvér

(PÁRIS.) A francia lapok csehszlovák kérdéssel foglalkoznak. Egyes sajtóorganumok szerint Berlin csehszlovákiai csapatösszevonásokról szóló hírekkel igyekszik nyugtalanítani a közvéle-

ményt Mindenkinnek meg kell azonban őriznie a hidegvérét ebben a kérdésben, mert Páris és London Prágát a szudétánemzet kérdésének békés megoldására sürgeti és előreláthatólag végső eredményben Berlin sem lesz hajlandó Európa békéjét komoly akciókkal nyugtalanítani a nemzetközi együttműködés rovására.

Imrédy magyar miniszterelnök római útja és a német sajtó

(BERLIN.) (DNB.) A nemzeti szocialista lapok hosszú cikkekben foglalkoznak a magyar miniszterelnök és külügyminiszter római útjával és megjegyzik, hogy a látogatás magától értetődő esemény, mert a római jegyzőkönyvek megalkotása óta sok olyan politikai változás történt, amely a hosszabb megbeszélést szükségessé teszi. Ez azonban nem jelenti azt, mintha a jegyzőkönyveket alapjukban kellene megváltoztatni, mert arról vitatkozni, hogy Budapest és Róma viszonyában lazulás állt volna be, felesleges. A magyar és olasz barátság változatlanul a legszilárdabb és ehhez csatlakozik Berlin is szoros együttműködésével.

Ugyanakkor Budapestről jelentik, hogy Imrédy miniszterelnök és felesége, Kánya Kálmán külügyminiszter, Vinci gróf olasz követ és felesége, valamint a kíséret tegnap reggel 7 óra 20 perckor indultak el két szalonkocsiban Olaszországba. A jugoszláv határállomáson Bakács Bessenyei belgrádi magyar követ várta a vonatot és felszállva reá elkísérte a magyar államférfiakat az egész jugoszláv útvonalon. A vonat Bakács Bessenyei követ Kánya külügyminiszterrel és Vinci gróf olasz követ Imrédy miniszterelnökkel folytatott megbeszéléseket. Olasz földre este 7 órakor futott be a vonat. Postunje állomás a magyar és olasz zászlókkal volt felszerelve. Itt felszállt a szerelvényre Villányi Frigyes báró quirinali magyar követ és Farace Ruggiero őrnagy követi kísérettel, akik az olasz kormány Imrédy személyi szolgálataira rendelt Itáliában tartózkodása idejére. A Postunje állomáson összegyűlt olasz lakosság lelkesen megünnepelte a magyar vendégek érkezését. Végül Rómából közlik, hogy az olasz lapok kivétel nélkül hozták a magyar vendégek fényképét és hasábsos cikkekben méltatták a látogatás jelentőségét.

A magyarországi sajtó „ellenőrzése”

(BUDAPEST.) Az összes lapok felszólítást kaptak, hogy augusztus 20-ig bezárólag a sajtó és propaganda minisztérium államtitkárságának jelentsék be szerkesztőségük teljes névsorát az idevonatkozó adatokkal együtt. Ez a kötelezettség a sajtótörvény rendelkezésein alapul, amely szerint a magyar lapoknak husz százalékban lehetnek munkatársaik zsidó újságírók.

A News Chronicle újabb szenzációja

(LONDON.) (Reuter.) A News Chronicle tovább folytatja Németországgal kapcsolatos leleplezéseit és tegnapi számában a következőket írja:

— Berlin és Lisszabon között titkos megállapodás jött létre, amely szerint Portugália szakítva eddigi angolbarát politikájával segédkezik nyújt a nemzeti szocialista kormánynak az ibériai félszigetre vonatkozó tervek keresztülvételére. Az erre vonatkozó okmányt Salazar miniszterelnök, Hess nemzeti szocialista miniszter és Ribbentrop külügyminiszter irták alá.

A portugál sajtó rendkívül éles hangú cikkekben reflektál a News Chronicle állításaira és megjegyzi, hogy annak minden szava valótlán, mert Portugália az európai bonyodalmakban teljesen semleges akar maradni és így tartózkodik minden ugynevezett titkos szerződés megkötésétől.

Eddig 120 olasz repülő esett el Spanyolországban

(RÓMA.) (Sefani.) E hó közepéig Spanyolországban a hivatalos jelentések szerint 120 olasz önkéntes repülő esett el, 21-et elfogtak és 9 eltűnt. Viszont az olasz repülőeseteket eddig 580 spanyol köztársasági gépet semmisített meg.

Minisztertanács Burgosban (BURGOS.) (Reuter.) Franco tábornok elnökletével tegnap minisztertanács volt, amely kizárólag nemzeti spanyol belügyekkel foglalkozott.

További hódítások

(BILBAO.) (Havas.) A nemzetiek tovább folytatták előnyomulásukat a Teruel-Sagunt-i országot mentén és megszállták Alba és Fuente helységeket, ahol gazdag zsákmányra tettek szert.

Alicante bombázása

Tegnap délután 5 hárommotoros Savoya gép közel száz gyújtóbombát dobott Alicante kikötőjére. A bombák nagyrésze a tengerbe esett, de másik részük mégis igen jelentős károkat okozott. Ugyanakkor Valenciából jelentik, hogy a terruelli harvonalon nagy csapatösszevonások történtek és nyilvánvalóan újabb támadásra történnek előkészületek.

Bombázták a köztársasági flottát

(GIBRALTAR.) (Reuter.) A cartagenai öbölben összegyűjtött köztársasági flotta ellen heves légibombátámadást intézett a nemzeti repülőraj. Ennek során

A francia nemzetvédelmi kölcsön

(PÁRIS.) Marchandeau pénzügyminiszter tegnap délután rádióbeszédet tartott Franciaország pénzügyi helyzetéről és az Autonom Intézet által a mai napon nemzetvédelmi célokra kibocsájtott kölcsönről. A pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy ez a kölcsön kizárólag nemzetvédelmi célokra szolgál és ezért egész Franciaország népének megértő támogatására számítanak.

Halifax párisi tárgyalása (LONDON.) Az angol királyi pár párisi látogatásával kapcsolatosan Halifax külügyminiszter a francia politikussal fontos kérdésekről fog tárgyalni. Legelőször is a csehszlovák és spanyol kérdéssről, de megbeszélésre kerülnek különböző gazdasági és pénzügyi problémák, a távolkeleti helyzet is, valamint az angol-török kölcsön és egyéb fontos kérdések.

A legfőbb szovjet-tanács összetétele (MOSZKVA.) A szovjet legfőbb tanácsának tegnapi ülésén bemutatták a mandátum bizottság elnökének jelentését, amely szerint a választások teljes rendben és az alkotmány előírásainak megfelelően folytak le. A megválasztott képviselők közül 568 a kommunista pártnak tagja, míg 159 semmiféle párt kötelezésébe nem tartozik. A képviselők közül 339 munkás, 195 falusi, 139 pedig különböző intellektuális foglalkozások képviselője, vagy tisztviselő. A képviselők között van 157 nő. Mint érdekessé-

gát a Cervantes cirkáló, az Almirante Valdes torpedóhajtó és a Libertad vonalhajó annyira megsérültek, hogy hónapokig harcképtelenné váltak.

Véres uccajelenetek Valenciában (VALENCIA.) (Havas.) A Jour című francia napilap tudósítójának értesítése szerint Valenciában tegnap ismét véres összetűzésekre került a sor az éhező lakosság és a karhatalom között, amelynek több halálos áldozata volt.

Gyilkos küzdelmek a Jangce-Kiang mentén

(PEIPING.) (China Mail.) Hankou utolsó akadályai előtt heves harcok tombolnak vizen és szárazon. A japán haderők tegnap elfoglalták Kiu-Kiangot, amelyet 80.000 kínai védett. A város védők megadták magukat.

A kantoni „fekete vásárnap”

(KANTON.) (Exchange Telegraph.) Kanton tegnap két ízben is hevesen bombázták a japán repülők. Amint a beérkezett jelentések közlik, a japán lövedékek borzalmas pusztítást vittek végbe a sűrűn lakott városrészekben. A halálos áldozatok számát közel három ezerre becsülik.

get említik meg, hogy tíz képviselő husz éven aluli, 57 pedig 21–25 éves.

Bürkel népszavazást ajánl — a békevágy kinyilvánítására

(BERLIN.) Bürkel, Ausztria kormánybiztosa Ludwigshafenben tartott beszédében népszavazást ajánlott Franciaországban és Németországban annak megállapítására, hogy a két nép közötti békét akar és hajlandó-e minden biztosítékot megadni arra nézve, hogy ezt a békét semmi körülmények között nem engedik megsérteni. A szónok hozzátette, hogy a népszavazás eredménye előreláthatólag egyhangú lenne a béke mellett. Németország semmiféle jogtalanságot nem akar Franciaország rovására. Nem akar attól területeket elvenni és háborút sem kíván felidézni, de a maga jogainak veszélyeztetését sem engedheti meg.

Felirat a szófiai trónbeszédre (SZÓFIA.) A parlament külön bizottságot küldött ki a királyi trónbeszédre adandó felirat megszerkesztésére.

Kilép, — vagy nem lép ki?

(BOGOTA.) Lopez, Columbia köztársasági elnök kijelentette, hogy rövidesen Columbia is kilép a Népszövetségből. A végső határozatot azonban idevonatkozóan az augusztus 7-én hivatalba lépő új köztársasági elnök, Santos hivatott meghozni Santos állítólag azt akarja, hogy Columbia továbbra is a Népszövetség keretében maradjon.

A szajnai törvényszék felmentette a kuruzslót a párisi egyetem orvoskarának vádjával szemben

(PÁRIS.) A tizedik párisi büntetőtanács előtt a párisi orvosszövetség 5000 frank kártérítésre perelt egy varázslónőt, aki betegeket kézfeltevéssel és varázsimákkal gyógyított s ezzel tetemesen megkárosította az orvostestületet. Igazán amerikai ízű tárgyalás volt ez, amelynek csattanója azonban maga az ítélet. A szajnai bíróság érettségifeltétel után a párisi egyetem orvoskará-

Tökéletes eleganciát nyújt

czink

által tisztított és festett ruha

val szemben a varázslónőnek adott igazat és a felmerült perköltségeket egészen a párisi orvosszövetséget marasztalta el.

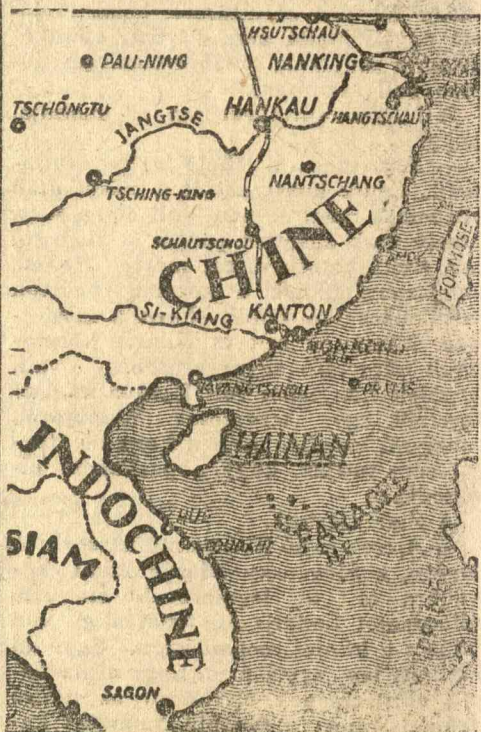
A párisi bírák e megdöbbentő ítélet indokolásul azt hozták fel, hogy amennyiben kártérítés ítéltetik meg az orvosok karnak a kuruzsló terhére, ugyanilyen alapon kártérítésre kellene kötelezni minden gyógyszergyárost és patikust, akik újságokban hirdetik preparátumaikat. Az ítélet hamisítatlan francia szellemességről tesz bizonyosságot, de az is lehet, hogy a tizedik büntetőkamara ezzel az ítélettel a francia törvények hiányos voltára akart rámutatni a kuruzslókkal és bűbájosokkal szemben.

A szellemidézés áldozatai

Tény mindenestre, hogy Franciaországban máig sincs komolyan vehető kuruzslótörvény. Ez az oka, hogy a különböző francia törvényszékeknek a varázslókkal állandóan meggyűlik a bajuk. Néha humorosak ezek a varázstörténetek, de olykor megrázóan tragikusak is. Így az Arthur Poncet esetében, amely hetekig lázban tartotta egész Lyont.

Arthur Poncet nevű kádármesternek aki békésen éldegélt családjával a lyoni Rue du Drapeau-ban, a kisfia, Roger beteg lett. A Poncet-család a babonás francia köznépi szokása szerint nem orvoshoz, hanem a „csak emberszeretettel” gyógyító szomszédos boltosasszonyhoz fordult, aki melecukrosvizet rendelt a páciensnek s azt tanácsolta, hogy vívők menél többet szabadlevegőre a kicsit. Mikor ez az egyszerű recept nem használt, a néni merőben lenkezőjére változtatta a gyógymódot: ágybanfekvést rendelt és hideg fekete-kávét. A gyermek meghalt s ezzel a gyógymód — legalább is azt hinné az ember — befejeztetett. Nem így történt azonban. A javasasszony megállapította, hogy a szegény kisfiút a rossz szellemek ölték meg, akik tovább is Poncetéknel tanyáznak. Hogy végkép elűzessenek s hogy a kis Roger feltámadjon halotti hamvaiból, a gyógyszerő anya vegyen forró lábfürdőt naponta, amelybe a javasasszony a francia köznépi szokványos házi dezinfektorát az egyéb kénytelen ártalmatlan „Crésyl” nevű tisztítószer keverte bele.

Mint hogy a kis Roger csak nem akart feltámadni, Poncetné rábirta nővérét is a lábfürdő használatára. Ebből az lett, hogy mindkét asszony a kórházba került súlyos égési sebekkel.

A vitás Paracels sziget. A francia kormány attól való félelmében, hogy Japán birtokába veszi Hainant, ellensúlyozásul a Paracels-szigeteket szállotta meg. Emiatt diplomáciai viszály tört ki a japán és a francia kormányok között.

— 164 éves, egy foga sem hiányzik. A világ legöregebb emberét Kairóban fedezték fel. Neve: heik Rafai Rabai. Közokiratok tanúsága szerint 164 éves. Látták I. Napoleont egyiptomi hadjáratai során; még ma is teljesen friss és egészséges és egyetlen foga sem hiányzik.

Evian

Evian les Bains egy kisebb francia fürdőhely Csodálatos, szép vidéken, ideális környezetben Szinte groteszk ellentétként hat, hogy ezen a luxusszámba menő fürdőhelyen rendezték meg éppen a szerencsétlen sorsu szegény politikai emigránsok sorsának türethetőbbé tételére vonatkozó, nagyfontosságú nemzetközi megbeszéléseket. A németországi ausztriai és más országbeli események a zsidóság, valamint a hitlerist fasiszta állásponttal ellentétes felfogásuk egész seregét kényszerítik, vagy kényszerítették már országuk elhagyására. Nem túlzás, hogy ma már százerekre megy az emigrációba kényszerültek száma. Ezek között kétségtelenül van egy kisebb hányad, amely maga idézte fel sorsának ilyen tragikusra fordulását azért, hogy politikai gyűlölködéseket robbantott ki maga ellen, de túlnyomó nagy részük ártatlan és felelősség nélküli áldozata ezeknek a megpróbáltatások, kemény, gyűlölködő szellemű időknek. Nemes gesztus volt tehát Roosevelt amerikai államfő részéről, hogy ezeknek az ártatlan ezreknek és tízezereknek sorsát nem hagyta emberetlenül a semmibe kallódni, hanem nemzetközi uton kívánta rendezetni bizonytalan helyzetüket. Evianban, napokon keresztül tanácskoztak több mint 30 ország kiküldöttjei a politikai menekültek és a zsidóság legégetőbb problémáiról. Sajnos és ezzel a bezárt konferenciával kapcsolatosan színter anynyiszor kell a sajnóst használni, mint az örvendetest a résztvevő államok közül egész sereg európai ország meghízottai hiányoztak és a jelenlévők túlnyomó részben csak az amerikai államok kiküldöttjeiből kerültek ki. Már pedig ilyen messzi országokba, még ha a beutazás lehetősége fenn is forog, költséges az utazás és még költségesebb a megélhetést teremtő letelepedés. Ezért Evian bizony csak félmunkát végezhetett. A visszhang, amelyet maga körül felvont, sajnos, kisebb volt, mint amekkorát ez a nagyfontosságú probléma megérdemelt volna. És sajnos, még magában az értekezlet keretében sem nyilvánult meg az egyetértő és segítő szellem abban a mértékben, ahogy meg nyilvánulhatott volna. Bizony, kissé szűkmáruak voltak a konferenciázó urak, bár azokhoz képest, akik ridegen elzárkóztak az értekezleten való minden részvétel elől, az ő magatartásuk még mindig sokkal emberségesebb és megértőbb.

Evianban így csak félmunkát végeztek. De ez a konferencia vigasztalásul valahogyan mégis bizonyosságot adta annak, hogy a humanizmus és az emberiség szelleme adott körülmények között még mindig meg tud szólalni a politikai lelkében is. És ha már sok esetben az ő hatalomvágyuk, felelőtlen uralomra-kerülésük idézi elő népek, országok, foglalkozási rétegek gazdasági, szellemi összeomlását, az utolsó pillanathban mégis csak megpróbálnak valamit jóvátenni hibáikból és bűneikből. És talán az a könyörtelen egyoldalúság, amellyel egyes világnézetek és ideológiai felfogások el akarják intézni, fajok népek és országok életét, végül mégis csak belátja, hogy az végzetes és szívnélküli egyoldalúság és a könyörtelenség igazán nem krisztusi fogalmak és egyáltalán nem az emberszeretet szellemében születtek. Hinni akarják, hogy talán-talán végül ráeszmélnék ők is arra, hogy az emberi közösségből nem lehet senkit sem büntetlenül és önkényeskedőn minden további nélkül kizárni és pusztulásra ítélni. Mert van és kell legyen egyéni és van kollektív felelősség. A történelem és történetírás pedig ennek a felelősségtudatnak szellemében dolgozik akkor, amikor az idők távlatában leméri majd az eseményeket és értékeli azokat. Talán Eviannak és a vele kapcsolatos sok-sok megpróbáltatásnak, mint annak idején a nagy keresztény-üldözésnek, azért, hogy riasztó mementóként belezúgjon a világ alvó lelkiismeretébe és öntudatra, eszmélésre kényszerítse, hogy ne lehessen többé máról-holnapra hatalmas tömegeket kenyértelenekké és földönfutókká tenni. És hinni kell abban is, hogy a megpró-

Eredményes és céltudatos munkáról számol be a Sfatul Negustoresc vezetősége

Mit tett a Kereskedő Tanács a nemzetgazdaság és a belföldi kereskedelem érdekében? Meg kell teremteni a kivitelre termelő ipart és megerősíteni a mezőgazdasági ipart

(BUCURESTI.) A romániai kereskedők jelentős társadalmi és gazdasági osztályának hivatott érdekképviselői szerve a Sfatul Negustoresc, a Kereskedő Tanács nagy érdeklődés mellett tartotta meg P. Niculescu-Ritz elnöklétével rendes évi közgyűlést, amelyen az összes időszerű gazdasági kérdéseket tüzetesen megvizsgálták és a vezetőség beszámolt arról a sokoldalú és eredményes munkásságról, amelyet a Sfatul Negustoresc tagjai érdekében az elmúlt év folyamán is kifejtett.

A jelentés elsősorban megemlékezik arról, hogy a nemzetközi kereskedelem az elmúlt évben mennyiségileg és értékben is nagyobb tevékenységet fejtett ki, mint a megelőző esztendőben. A Népszövetség statisztikai osztályának kimutatása szerint a nemzetközi kereskedelem tevékenységének emelkedése 26 százalékos. Az emelkedés a lebonyolított üzletek számának és az árucserék értékének szaporodása azt bizonyítja, hogy a gazdasági önállóság ellenében van a természetes gazdasági fejlődés valószínűsége és törvényeivel.

Egyetlen állam vagy ország sem alkothat zárt gazdasági egységet, mert része kell legyen az általános világ gazdasági koncertnek és alá kell magát vesse a nemzetközi gazdasági eseményeknek és azok irányzatának. A nemzetközi kereskedelemben első helyet foglalnak el a nyersanyagok és az agrártermékek. A helyzetet élénken jellemzi a Román Nemzeti Bank évi jelentésének egyik fejezete, amely szerint „A nemzetközi kereskedelem helyreállítása elsősorban azon államok tevékenységének köszönhető, amelyek nyersanyagot és agrártermékeket visznek ki külföldre. Az ipari kivitel csak az északamerikai Egyesült Államokban mutat emelkedést, míg az az európai államok nem tudták gyarapítani meglévő feleslegeiket”.

Az elmúlt év világ gazdasági eseményeinek hatása alatt a romániai belföldi ipari termelés kedvező helyzetben volt és termelésének összességét körülből 6 százalékkal emelhette a múlt évi össztermeléssel szemben. A romániai ipar részéről előállított ipartermékek összértéke 54 milliárd 147 millió lej volt. A belföldi ipari termelésben első helyen áll a textilipar, amelynek össztermelése az elmúlt évben 13 milliárd lej értékű volt, a második helyen az élelmiszeripar amely 11 milliárd 600 millió lej értékű különböző árukat termelt, míg a harmadik helyen szereplő vas- és fémipar össztermelésének értéke 10 milliárd 500 millió lej volt. Sorrendben ezután következik a vegyipar 9 milliárd 200 millió lej értékű össztermeléssel.

A belföldi ipari termelés mennyiségének és értékének emelkedése elsősorban a tömeges állami megrendelések eredménye, másrészt az állami terhek emelésének, amely az ipartermékek értékesítési árának emelését vonta maga után.

Hárommilliárd lej ipari befektetés

A fokozódó foglalkoztatás és termelési lehetőség az 1937. évben azzal az eredménnyel járt, hogy a belföldi ipari termelés rekordot ért el az ipari befektetések terén. A romániai iparvállalatok részéről a múlt évben behozott különböző gépek és motorok értéke meghaladja a hárommilliárd lejt, közel kétszeresére emelkedett tehát az 1936. évben ilyen célokra befektetett összegnek.

A romániai kereskedők helyesnek és fontosnak tartják a nemzeti ipar fejlesztését és támogatását, indokolatlannak találják azonban az olyan iparágak túlzott segítségét, amelyek nem közszükség-

leteket elégítenek ki, de még ennél is fontosabbnak tartják az exportáló, kivitelre termelő ipar megerősítését, amely tevékenységével jelentősen hozzájárulna az ország külkereskedelmi és fizetési mérlegének megjavításához. A romániai kereskedők a mezőgazdasági érdekében a mezőgazdasági ipar fejlesztését és támogatását is elengedhetetlennek tartják, mert ennek a két új iparágának magas színvonalra való emelése parancsoló szükségesség az ország lakosságának több mint 80 százalékát képviselő mezőgazdasági réteg szempontjából.

A kereskedelem jelentősége a gazdasági életben

Egyes országokban a kereskedői tevékenység és a kereskedelmi foglalkozás ellen még mindig barátságtalan a légkör és sokan tévesen azt hiszik, hogy a munka, a termelés és az értékesítés kapcsolataiból könnyen mellőzhető volna a kereskedő szerepe. Ennek a téves és elfogult felfogásnak és véleménynek a megdöntése érdekében a Sfatul Negustoresc vezetősége szükségesnek találja utalni Benito Mussolini híres munkakódexére, amely szerint: „A kereskedelem éppen olyan hasznos tényező, fontos

és szükséges mint a gazdasági élet többi más ága. A kereskedelem az a gyűrű, amely összeköti a termelést a fogyasztással és valahányszor megkísérelték a kereskedelem kizárását a gazdasági élet törvényeiben foglalt hivatása teljesítéséből, a következmények mindig súlyosak voltak és zavar, zökkenés állott be a gazdasági élet szervezetében.

A kiváló államférfinak ez a megállapítása elismeri azt a méltó és egyenrangú szerepet, amelyet a becsületes kereskedelem tölt be minden ország gazdasági életében. Sajnálatos állapotja meg a jelentés, hogy Romániában is bizonyos vonatkozásban kereskedelem és kereskedőellenes szellem nyilvánul meg némelykor, amely leértékeli a tiszteletes kereskedelem szerepének fontosságát és jelentőségét. A Kereskedő Tanács lankadatlanul harcol és küzd ez ellen a téves felfogás ellen és igyekszik mindenkit felvilágosítani a kereskedelem nagy jelentőségéről, amelyet a javak értékesítésével, az áruknak a termelőktől a fogyasztókhoz való eljuttatásával betölt. Szerencsére ez a tévhit napról-napra gyöngül és a romániai kereskedelem fokozatosan vivja ki a gazdasági életben őt megillető helyet, tekintélyt és tiszteletet.

SELECT MOZGO

Ma szenzációs PREMIER!

GYILKOSSÁG

A NYILT TENGEREK

Izgalmas detektívdráma, főszerepekben: WILLY BIRGEL, LIDA BAAROWA, ALBERT SCHÖNHALS

URANIA MOZGO

Alpár Gitta

világhírű énekesnő egyetlen filmje

A csalogány dala

Kitűnő a külkereskedelmi mérleg

Az ország külkereskedelmi mérlegének ismertetésével kapcsolatosan a jelentés büszkén állapítja meg, hogy az elmúlt évben Románia kivitelének értéke 30 milliárd 965 millió lej volt, míg a behozatal értéke csak 17 milliárd 896 millió lej. A külkereskedelmi mérleg tehát több mint 13 milliárd lejjel aktív, ami a legutolsó tíz év legkedvezőbb mérlegeredménye.

A kereskedelmi mérleg megjavítását nagy mértékben elősegítette az a körülmény, hogy megszüntették az úgynevezett kompenzációs rendszert, amelynek lebonyolítása hatalmas összegű deviza kiutalására kényszerítette a Román Nemzeti Bankot. A külföldi államokkal létesített kliring-egyezmények is elősegítették a külkereskedelmi mérleg javulását és a Sfatul Negustoresc szakvéleményének meghallgatásával Románia olyan fizetési egyezményeket kötött, amelyek egy a Nemzeti Bank igényeit, mint a termelő iparvállalatok és az exportáló kereskedelem szempontjait is mindenben kielégítették.

A behozattal kapcsolatosan elsősorban olyan gépeket és kész ipari termékeket hoztak be az országba amelyeket a belföldi ipar még nem gyárt, valamint olyan nyersanyagokat, amelyek az országban nem találhatók. Miután a romániai kereskedelem a megfelelő gyártás hiányában nem tudta mindig a belföldi keresletet kielégíteni és a divatos izlésnek megfelelő árut szállítani, volt kénytelen behozatal útján kielégíteni ezeket a szükségleteket és éppen ezért a külföldi kész ipartermékek ára gyorsütemű emelkedést mutatott az elmúlt év folyamán.

Fokozott gondot fordított és figyelmet szentelt a Sfatul Negustoresc vezetősége

a belföldi kereskedelem helyzetére, kivánságaira, jogos panaszaira. A belföldi kereskedelmet gyakran illetik az árdragítás igaztalan vádjával. Az 1937 évben a nagybani árak minden vonalon emelkedtek és átlagosan az árdragulás 22 százalékos volt a megelőző évi árszínvonalal szemben. Az árak emelkedésének azonban nem a kereskedők az okai, hanem elsősorban a különböző közterhek, illetékek emelése. Különösen a fogyasztási és a forgalmi adó drágította meg az elmúlt év folyamán a különböző árukat. A forgalmi és fogyasztási adó a termelés helyén közel 28 százalékkal, a fogyasztásban pedig 16 százalékkal emelte az árakat.

A romániai belföldi kereskedelem szerepét és fontosságát, tevékenységének nagyarányúságát igazolják a forgalmi adatok, amelyek a CFR és a posta, táviró tevékenységében tükröződnek vissza, valamint a bejegyzett cégek számának szaporodásában. Nem kis mértékben pedig a legfontosabb közszükségleti cikkek, a petróleum és a cukor fogyasztásának állandó emelkedésében, végül pedig a különböző tözsdéken lebonyolított ügyletek számának szaporodásában.

Ezeknek a nagyfontosságú adatoknak ismertetésére és a Kereskedő Tanács más irányú értékes tevékenységének méltatására még visszatérünk.

Nagy Lajos.

— Megszökött a köztársasági hadnagy az ezredpénztárral. Tarbesből jelentik: A tarbesi köztársasági spanyol konzul feljelentette a köztársasági haderő negyvenharmadik hadosztályának egyik hadnagyát, aki a több mint száz ezer pezétát tartalmazó ezredpénztárral Franciaországba szökött. A francia rendőrség a sikkasztó tisztet letartóztatta és törvényszék elé állítja.

Az ördög bábszínháza

(RFA: C. GREEN

22

Az örmester megingott s végigzuhant a kövön. Az elősiető rendőrök már csak a holttestét láthatták. Az örmester még holtában is a kezében tartotta füstölő revolverét. A merev ujjakat alig lehetett lefejtetni a revolver agyáról.

— Áruló volt — mondta Hughes komoran a minden oldalról elősiető rendőröknek és detektíveknek. — Egészen más halált érdemelt volna.

A Főnök mozdulatlán arccal bólintott és a lépcső felé indult.

VI. FEJEZET.

A kis fémajtó nesztelenül kinyílt és az álarcos férfi belépett a homályos terembe. A kerek asztalnál három férfi ült, komor mozdulatlanok. Az álarcos helyet foglalt az asztalnál és halk hangon beszélni kezdett.

— Az utóbbi időben sorozatos balsikerek érték szervezetünket. Elhatároztam, hogy még drasztikusabb eszközökhöz nyulok. Hughes felügyelőnek pusztulnia kell és utána Lowell kapitány-nak.

A falon felvillant a zöld körte fénye. A fémajtó kinyílt és egy hatalmas teremű férfi lépett be.

Az álarcos feléje fordult.

— Az örmester lelövése után a rendőrök átkutatták lakását. Remélem, hogy semmiféle olyan iratot nem találtak ott, amely reánk nézve veszélyes lehetne? — kérdezte.

— Sikertől megelőzni a rendőrséget — mondta az ajtónálló férfi. — Én azon nem cselekedtem.

Az álarcos elégedetten nevetett.

— Ezt ügyesen csinálta. Remélem, Önre senki sem gyanakszik?

A kérdezett vállat vont.

— Legfeljebb Hughes főfelügyelő — válaszolta.

— Akkor annál kellemesebb lesz az Ön legközelebbi feladata. Önre bízom Hughes detektívfelügyelő elintézését. A részleteket még megbeszéljük.

Késő este volt, mikor Hughes felébredt. Kiugrott az ágyból és kibámult az uccára. Messziről színes fényreklámok villantak fel és a nagy áruház fényezőrója hatalmas fényásvokat rajzolt az égbolton.

Hughes órájára pillantott.

— Csodálatos, hogy milyen hangosan ketyeg — mormogta.

Hirtelen feszülten hallgatódzott. Most már biztosan tudta, hogy a zaj nem származhatott a karórától. Olyan volt ez a nesz, mint a szu szabályos halk percgecső.

Hughes felgyújtotta a villanyt és kezegetni kezdett. A ruhásszekrény alatt kis csomagot pillantott meg. Most már tisztán hallotta. A csomagban egy nagyobb óra ketyegett. Hughes villámgyorsan a fürdőszobában termett és megereztette a vizsapot.

Azután óvatosan behozta a szekrény alatt talált dobozt és a vízbe engedte. — Most robbanj, ha tudsz! — mormogta és arcán kaján mosoly suhant végig. Sokáig várakozott, amíg az óra megállt, azután kiemelte a vízből a dobozt és felbontotta.

Nem is lepte meg, mikor az ügyesen megszerkesztett, óraművel ellátott pokolgépet megpillantotta.

— Félóra múlva robbant volna — dörmögte és sietve öltözködni kezdett. Körülnézett a békés szobában, mely kicsiny hja hogy most nem romokban hever.

(Folytatása következik.)

— Kétévi falmunkára kötelezik a fiatal lengyel orvosokat. Mint Varsóból közlik, a fiatal lengyel orvosokat oklevélük megszerzése után kétévi munkára kötelezik a falvak egészségügyi helyeinek megjavítása végett.

Reuter jelenti:

(LISSZABON.) Carmona elnök Anliába (Portugália nyugatafrikai gyarmatába) utazott, ahonnan szeptemberben fog visszatérni, hogy fogadhassa Vargas brazil elnök látogatását.

(ANKARA.) Said Alman török tengerészkapitány vezetésével egy tiszti tengerészeti különítmény utazik Londonba. Az ut célja jelentéstétel a hatmillió fontos felszerelési kölcsön hovatartásáról.

(HÁGA.) Már hosszú idő óta tárgyalások folynak a brit és a holland kormányok között keletindiai birtokaik közös megvédése tárgyában. Amint most Straits Settlementből jelentik Shenton Thomas, Straits Settlement kormányzója ez ügyben látogatást tesz Holland-Indiában.

(HÁGA.) Colijn hollandiai miniszterelnök kijelentette, hogy az elmúlt fél évben Németalföld 200 millió forintot fordított hadfelszerelésre.

(BERLIN.) A német statisztikai hivatal kimutatása szerint a nyilvántartott német munkások és hivatalnokok száma már meghaladta a huszmilliót.

(LONDON.) A felgyógyult VI. György uralkodó tegnap hosszabb sétát tett a Buckingham-palota parkjában.

(LONDON.) Bemutatták a Louis-Schmeling mérkőzés filmjét, amelyből kitűnt, hogy Louis ütése szabályos volt és így teljesen jogos birtokosa a világbajnoki címnek.

(VARSO.) A német-lengyel filmcsere akció során ez évben 16 német filmet fognak bemutatni Lengyelországban, többek között Lény Riefenstahl „Olimpia” filmjét is.

(LONDON.) Nagybritannia varsói követe, sir Howard Kennard Londonba utazott, de a látogatásnak, bár Kennard jelentést is fog tenni Halifax lordnak, nincs különösebb politikai jelentősége.

(ADDIS ABEBA.) Az aethiopiai alkai

rályi hivatal rendeletet adott ki, amelyben eltiltja a fehéreknek azoknak a helységeknek látogatását, ahol benszültötteknek szolgálnak ki ételeket és italokat.

(KAIRÓ.) Október hónapban ül össze Egyiptom fővárosában az az arab kongresszus, amelyet végleges állásfoglalás céljából hívtak össze a palesztinai kérdésben.

(VARSO.) A lengyel kormány hivatalosan közölte, hogy Moszcicki köztársasági elnök az ősz folyamán Budapestre látogat, hogy viszonzozza Horthy kormányzó vizitjét.

(JERUZSÁLEM.) Palesztinában a tegnapi nap aránylag nyugodtabban telt el, ami a rendkívül szigorú rendeleteknek tulajdonítható. Incidenst mindössze két helyről jelentenek és pedig Hebronból, ahol 1 arabot és Haifából, ahol 1 zsidó telepest és 1 zsidó rendőrt lőtek le.

(DUNQUERQUE.) Befutott az a két francia hadihajó, amelyek díszkíséretet adnak VI. György brit uralkodónak.

(BURGOS.) Franco tábornok Göring német marsallt a „Vörös-nyíl”-rend nagykeresztjével tüntette ki, míg Ciano gróf olasz külügyminisztert az „Izabella”-rend lovagjává nevezte ki.

(BERLIN.) A német kormány hivatalos rendeletet adott ki, amelyben megvonja a zsidóságtól a házalási engedélyt. A jövőben nem engedélyezik a zsidóság számára a vándor-ipar üzését sem.

(RÓMA.) De Peppot, Ciano gróf kabinetfőnökét Ankarába követnek és helyébe a kabinetfőnöki tisztségre Anfuso grófot nevezték ki.

(BELFAST.) Az egyik belfasti napilap nyomdájá ellen bombamerényletet követtek el, amelynek szerencsére nem volt emberáldozata. A hatóságok megindították a nyomozást.

Megkezdődtek a jövő színiévad előkészületei A Thalia színház bérlet felhívása

Alig zárult le a sikereken gazdag s rendkívül eleven színházi évad, már is megkezdődtek a színházban a jövő évad előkészületei. Az idén szokatlanul korán, már augusztus derekán összegyűl majd az új együttes, hogy felkészüljön az augusztus végére tervezett szabadtéri ünnepi játékokra, azután megkezdődik az új évad.

A Thalia Színház öt évi működése alatt tanúságot tett céljainak komolyságáról, magas hivatástudatáról s ma már szerénységgel nélkül hivatkozhatik elért eredményeire. A közönség állandóan fokozódó támogatása mellett a Thalia európai értelemben is magas színvonalú színházzá fejlődött. Joga van tehát a közönség további bizalmát kérnie.

A színház jövő évi műsordarabjainak beszerzése s együttesének újjászervezése és felújítása most van folyamatban. A színház a jövő évadban is be fogja mutatni az esztendő legjobb prózai és operett újdonságait s az egyetemes és a magyar színműirodalom legértékesebb darabjait. Együttesében pedig számos kitűnő új tehetségnek fog helyet adni, hogy a társulat az eddiginél is fokozottabb lendülettel, frissességgel és áldozatkészséggel szolgálhassa színjátszásunk nagy ügyét.

Az igazgatóság a jövő évadra is bérletet hirdet, a szokott feltételekkel. A bérlet 32 premierre, vagy rendszer előadásra szól, lesz 16 előadásra szóló irodalmi bérlet is, mélyen leszállított áron. A bérlet 4 részletben is fizethető az évad folyamán.

Az eddigi bérlet helyeit f. hó 25-ig tartják fenn, azontul az összes helyek az új bérlet rendelkezésére állanak.

Bérelni lehet a gazdasági hivatalban naponta 11-1 és 7-9 között (Telefon 2002). Ugyanott minden felvilágosítást megadnak. A bérleti árak itt következnek:

A hely megnevezése	Premier bérlet 8 előadásra	Rendszer bérlet 8 előadásra	Irodalmi bérlet 8 előadásra
Pályoly 5 szem.	2040.—	1600.—	1440.—
Zenekarfi dícs	720.—	624.—	560.—
I. r. zsöllye	640.—	544.—	480.—
II. r. zsöllye	560.—	464.—	400.—
I. r. támlásszék	440.—	400.—	320.—
II. r. támlásszék	360.—	336.—	240.—
III. r. támlásszék	280.—	256.—	200.—
Alsó erkély	280.—	256.—	200.—
Felső erkély	240.—	224.—	160.—

(BLED.) Pál jugoszláv régensherceg kihallgatáson fogadta Boldur von Schirach német ifjúsági vezért és a jugoszláv koronarend nagykeresztjével tüntette ki.

(BERLIN.) Russo tábornok, az olasz fasiszta milícia vezérkari főnöke részt vett a német birodalmi atlétikai bajnokságok döntő mérkőzésein. A stadion főarcbócára ez alkalomból kifolyólag felhúzták az olasz lobogót.

(GRENOBLE.) A sztrájkoló vas- és fémipari munkások és a munkaadók között még mindig nem sikerült meg egyezést létrehozni. A sztrájkolóok száma elérte a 25 ezret.

(PÁRIS.) A magánhivatalnokok országos szervezetének intézőbizottsága 18 százalékos átlagos munkabéremelést kíván, ellenkező esetben letéteti a munkát összes tagjaival.

(BRÜSSZEL.) A rexpárt intézőbizottsága elhatározta, hogy széleskörű propagandát indít Franco tábornok hadviselő jogának elismertetése ügyében.

Jurisztika

— A Gyopár turista klub közleménye. A Gyopár turista egyesület tudomására hozza az érdekelteknek, hogy több autós turát nem lehet rendezni, mivel a CFR csak korlátozott számban ad ki engedélyt. (Clujon körülbelül 30 engedély egy órára), amely e hónapban már lejárt. Így csak augusztus 1-től rendezhetnek a turista egyesületek autós turákat és akkor is csak autóbusszal és CFR kocsikkal, mivel a teherautót a CFR tiltotta. A rendelet, a turizikára roppan bénítólag hat, mivel a CFR viteldijak nagyon magasak, ami a mostani életlehetőségek között egyenesen lehetetlenné teszi az egyszerűbb körülmények között élő természetbarátok és kirándulók számára a vidékek és üdülőhelyek megismerését és látogatását. A turista egyesületek közös akcióba akarnak lépni e bénító intézkedés ellen, mert az ország és a köz érdekében sérelmes, miután a turista egyesületek munkáját megnehezíti, bár azok azzal, hogy az ország természeti szépségeit feltárják mindenki számára hozzáférhetővé teszik, csak növelik az idegenforgalmat. Ezt pedig minden haszon nélkül teszik, amint azt a turalvek bizonyítják, amikor is sokszor más alaptól kell pótolni a hiányt, amit az utat kell fizetni minden kiránduló után, hogy megengedjék az országban a turisták számára a közlekedést (s mély után 16 bani kilométerenként, ami szép összeget tesz ki nagyobb túráknál). Addig, míg intézkedés történik a Bucurestii O. N. T.-nél, kombinált kirándulásokat fogunk csinálni, vonattal, szekérrel és gyalogszerrel, hogy lehetőség szerint olcsón tudjuk újra a turákat a n. b. közönség és a turisták részére rendezni.

Újabb zsidóellenes korlátozás a volt osztrák körzarság területén

(BERLIN.) A német hatóságoknak a zsidó lakosság elleni korlátozó intézkedései a legutóbbi időben ismét megokosodtak. Egymásután több olyan szigorú rendelkezés jelent meg, amely a zsidó lakosoknak különböző foglalkozási ágakban való elhelyezkedését megtiltja. Most Gürtner birodalmi igazságügyminiszter adott ki újabb rendeletet, amely szerint a volt Ausztria területén zsidósármazású egyéneknek tilos bármiféle foglalkozást kapniok az ausztriai városok és községek közigazgatásában, akármilyen minőségben, tehát a várossal, vagy a községgel kapcsolatos bármiféle üzemnél is.

— Bécsi cukorgyáros öngyilkossága. Georg von Strakosch nagyiparos, a hohensau cukorgyár társtulajdonosa, agyonlőtte magát. Georg von Strakosch Ausztria egyik leggazdagabb nagyiparos volt. Bécs előkelő köréhez tartozott, ismert személyisége. Az Anschluss után birtokait elkobozták és gyárát kiküldött biztosság felügyelete alá helyezték, ezért követte el tettét.

Tömegszerencsétlenség történt a Somes megyében levő Rugasesti községben

A falu lakói közül több mint százán veszett sertés husából ettek — A súlyosan megbetegedett embereket beszállították a cluji Pasteur-intézetbe

(DEJ.) Példátlanul álló tömegszerencsétlenség történt — amint arról lapunkban már részletesen beszámoltunk — a Somes megyében levő Rugasesti községben. A szerencsétlenség méretei olyan nagyarányúak, hogy esetleg több mint 100 ember életébe kerülhet. A szerencsétlenség körülményeiről és lefolyásáról hivatalos helyről a következő felvilágosítást kaptuk:

Gavris Ciupe rugasesti községben lakó földművesnek hatalmas sertése volt, amely közel 200 kiló súlyra hizott meg. Az elmúlt napok egyikén amikor az állatot a mezőről, ahol legelészett, hazahajtották, ismeretlen betegség tünetei kezdtek mutatkozni. A sertés gazdája nem tulajdonított semmi különösebbet az állat betegségének és másnap is ki akarta hajtani a legelőre. Az állat azonban elcsatangolt a csordából és a faluban maradt, ahol fel és alá kóborolt az utcákon. Este a mezei munkáról visszatérő Varga István és Tarnita Anna asszony megdöbbenéssel látták, hogy a felügyelet nélkül kóborló állaton a veszettség tünetei mutatkoznak. A sertés szájából habos nyál folyt bőségesen, dühösen rontott neki mindennek és mindent ész-szeharapott, amit csak kóborlása közben maga előtt talált. Varga István és az asszony, hogy az esetleges szerencsétlenségeknek elejét vegyék Gavris Ciupehez, a sertés gazdájához siettek és közölték vele, hogy miután az állat megveszett, fordítson fokozott gondot felügyeletére, nehogy a dühödő állat valakit megharapjon.

Ciupe Gavris behajtotta állatát az ólba, majd az állatorvos után küldött, akit arra kért, hogy jöjjön ki hozzá és vizsgálja meg a gyanúsán viselkedő állatot.

Időközben a sertés állapota — amelyen kétségtelenül megállapíthatók voltak a veszettség tünetei — rosszabbodott és a gazda attól félve, hogy értékes állata megdöglik, hogy megóvja magát az esetleges kártól, egyik szomszédja segítségével leszurta a hatalmas sertést. Az állat húsát Marina Bojor asszony házában feldarabolták s különként kimérték a falu lakói között, anélkül, hogy az állatorvos megérkezését és vizsgálatát bevárták volna.

Az olcsó sertéshusból a községnek mintegy 100 lakója vásárolt és evett. Másnap tömegesen betegedtek meg a beteg sertés húsának fogyasztói. Az esetről értesültek a hatóságok is és Ioan N. Petrescu ezredes, vármegyei prefektus, dr. Leonida Domide vármegyei főorvos, valamint dr. Stefan Homorodeanu kerületi orvos kiszállottak a helyszínre, ahol tüzetes vizsgálat után megállapították, hogy a község lakóinak tömeges megbetegedését a sertéshús el fogyasztása okozta, mert az állat tényleg veszett volt. A gazdálkodó sertését ugyan is egy veszett eb megharapta és így fertőzte meg a veszettség borzalmas betegségével.

Ioan Petrescu ezredes, vármegyei prefektus rendeletére azokat a falusiakat, akik a veszett állat húsából ettek, azonnal beszállították a cluji Pasteur-intézetbe, ahol védőoltásokkal látták el őket. Gavris Ciupe ellen pedig megindították az eljárást, annak megállapítása érdekében, hogy mennyiben terheli őt a felelősség a falu lakóinak tömeges megbetegedése és élete veszélyeztetése előidézéséért. A borzalmas eset az egész megyében nagy feltűnést s általános megdöbbenést keltett.

Egy amerikai aranyásó és egy magyar asszony unokái maguknak követelik San-Francisco fele területét

(NEWYORK.) Néhány héttel ezelőtt világeredklődés központjába került egy sanfranciscoi törvényszéki tárgyalás, melynek folyamán — bár maga a felperes 33 éve a sirban pihen, — a halott vitte a főszerpet és meg is nyerte a pert, még pedig oly értelemben, hogy Sanfrancisco, a világáros területének több mint fele az övé. Könnyen magyarázható izgalom vetít erőt a perben érdekelt körében, de a kiküldött városi hatósági személyek között is, mert ha a bíróság ítélete megáll, a Sutter-telket legalább 50 millió dollár ellenében lehet csak megváltani. Mivel pedig ezek a területrészek főként a város tulajdonában vannak, kézenfekvő az érintettek idegessége.

Mindezekhez hozzájárul, hogy Sutter kapitány állítólagos leszármazottai bizonyos vagyontárgyakat is perelnek, az alperes pedig ezúttal is Sanfrancisco városa, illetve ennek muzeuma, ahol a legendás városalapító Sutter kincseit őrzik. Az igénylők négyen voltak, köztük Sutter Salamon Kelemen oaklandi lakos is, aki 1892-ben Budapesten született, apja Sutter Kelemen mutatványos és vendéglős volt. Vendéglője a magyar fővárosban 1908-ig a mai Podmaniczky-ucca közepétáján állott. Ifj. Sutter-Salamon Kelemen öccse most a magyarországi Fótón él és ott henteskedik.

Az amerikai Sutter-Salamon a bírósági eljárására letette az asztalra annak kétségtelen bizonyítékait, hogy Sutter magyar nő, öz-v. Kubitzky-Salamon Kornél vette feleségül 1852-ben. A különös rokoni levezetés teljes története ez:

A magyar szabadságharc után szá-

mos magasrangú magyar szabadsághős menekült a bosszúálló osztrákok elől Amerikába. Köztudomású tény, hogy ezeket az USA kormánya a vadnyugaton telepítette le. Ebben az előkelő társaságban volt Kubitzky-Salamon Kornél szabadságharcos őrnagy is, aki már betegesen érkezett Amerikába fiatal feleségével és ott rövidesen el is halt.

A magyar telepesek nem tudtak megférti egymással odakünn és már 1850 körül négyfelé költöztek. Így egy szekérkaravánnal özvegy Kubitzky-Salamonné is nyugat felé vette útját, miközben kísérői állandó harcokban álltak a birtokaikat elkeseredetten védelmező indiánokkal.

Ebből a már végsőkig kiéleződött helyzetből szabadította ki a magyar karavánt egy magányos lovasember, aki jóban volt az indián törzsfőnökkel és teljesen magárahagyta arany után kutatott a mai Sanfrancisco akkor még szinte egészen lakatlan vidékén. Birtokában volt a kérdéses terület s mikor a vándor magyarok átvonultak rajta, a magányos lovas, névszerint Sutter kapitány, megkérte özvegy Kubitzky-Salamonné kezé.

A vadnyugati gyors házasság meg is történt. További adatok már csak a sanfranciscoi bíróságtól volnának megszereshetők, mert a per érdekében többet nem jelentenek az amerikai riporterek.

A történelemből tudjuk, hogy Sutter kapitány valóban talált aranyat — hiszen az USA legnagyobb aranybányái ma is a világáros háttérében vannak —, de mihielyt a fehérbőrű kalandorok megtudták ezt, erőszakkal elfoglalták Sutter birtokát, magát Sut-

Tudta-e Ön már....

hogy a Pyramidon tabletták rheumánál és influenzánál is kitűnő hatásúak? De nem minden Pyramidon, amit „Pyramidon”ként ajánlanak. Ugyeljen tehát mindig a „Bayer” keresztre, amely a valódi Pyramidon ismertető jele A

Pyramidon
TABLETTÁK

valódiak csak a „Bayer” kereszttel.

ter többibben kirabolták, a telepe helyén Sanfrancisco megépült, ő pedig szegényen, üldözötten Newyorkba telepedett át.

Csak később került elő hagyatékából néhány aranyrög s egész csomó aranyba olvasztott aranytömb, Sutter munkafelszerelése és az igazi kincs, az iratai. Ezeket mügyűjtők vették meg s ezektől szerezték be a hátramaradtak azt az adásvételi szerződést, melynek értelmében a most per alatt álló

területet az USA állami bankja Sutternek szabályszerűen eladta, a birtok tehát ma is a Sutter-családé, tekintet nélkül arra, hogy időközben mások százezeres palotákat emeltek azon.

A per még folyamatban van, kimenetele azonban alig kétséges. S ebben az esetben a halott Sutter nem lesz háltalan ahhoz a rokonsághoz, melynek nagyanyja, a magyar asszony, annyi keserű évet töltött el legendás aranyásó viharosmultu egyénisége mellett.

Mi a hosszú élet titka?

(LONDON.) Amióta ember él a földön, azóta mindig időszerű ez a kérdés, mivel az ember sehogy sem tud belenyugodni abba, hogy egyszer itt kell hagynia ezt az árnyékvilágot. Már a legrégibb korban nem volt se szeri se száma azoknak a tudós férfiaknak, akik igyekeztek megfejteni az örök élet, de legálább is a hosszú élet titkát. Ez napjainkban sem változott. Bármilyen rossz szak is a gazdasági viszonyok, mindnyájan szeretnénk magas kort elérni és ma is sok tudós dolgozik azon, hogy az emberiséget megajándékozza a hosszú élettel.

Azt már megállapították, hogy a világon a legmagasabb kort a Balkánon még pedig Bulgáriában és Jugoszláviában érik el az emberek. E két államban nem ritka a százéves ember. Így hát a kutatást ebben a két országban folytatják a legnagyobb erővel.

Dr. Pavel Biseng, csehországi orvos két év óta kutatja a Balkán-népek hosszú életének okait és most beszámol kutatásai eredményéről. Kétszáz 90 éven felüli embert vizsgált meg ezideig Dél-Szerbiában, Montenegróban és Albániában s ezeknek feléről kétségtelenül megállapította, hogy százévesek elmulnak.

A cseh orvos véleménye szerint a balkáni helyi népek egyszerű és egyenletes táplálkozásuknak köszönhetik a hosszú életüket és annak hogy nemzedékek óta hozzászoktatták szervezetüket ehhez az egyszerű táplálékhoz. A százévesek a vizsgálatok szerint főképpen kenyéren és babon éltek, húst, külön-

sen pedig disznóhúst nagyon ritkán esznek, legfeljebb télen. Tojást sem esznek, mert azt eladják a városokban. Igen fontos táplálékuk a sajt, különösen pedig a juhsajt, ezzel szemben tejet alig isznak s csak aludttejet vagy yoghurtot esznek. A főzelékek közül leginkább nyers zöldpaprikát, paradicsomot és hagymát fogyasztanak. Gyümölcsöt sokkal kevesebbet és olajat vagy zsiradékot sem. A megvizsgált pátriarchakorúak 80 százaléka iszik mértékletesen alkoholt, valamint feketekávé és a dohányt sem vetik meg. A férfiak közül többen elérik a százéves kort, mint a nők, legálább is a Balkánon.

A megvizsgált százévesek fizikailag igen jól bírták magukat. Különösebb erőfeszítés nélkül végezték az otthoni és mezei munkát. A legtöbbjük hajnövése igen erős, különösen az asszonyoké, akik közül soknak még fekete a haja. Látásuk ugyan meglehetősen meggyengült, hallanij azonban jól hallanak. A fogaik igen megromlott állapotban vannak, álmuk azonban kitűnő. Valószínű, hogy ugy a klíma, mint a földrajzi és talajviszonyok hozzájárulnak a balkáni hegyi népek hosszú életéhez. Mert ha csak a táplálkozási viszonyoktól függne a hosszú életkor, akkor más országok népei is ugyanolyan arányban elérhetnék azt a magas kort amilyet a balkáni helyi lakók közül olyan nagy számban érnek el.

És úgy látszik, örök kérdés marad: „Mi a hosszú élet titka?”

Halálos égési sebeket szenvedett a házfelügyelő a lángoló leereszkedő liftben

(BUDAPEST.) Súlyos és szokatlan szerencsétlenség történt este félkilenckor a Nyár-ucca 7 számú házban. Zámbo István 53 éves segédházfelügyelő liften felment az ötödik emeletre. Ott egy szemüvegkeretgyár van. A műhelyből kiadták neki az asznapi celluloid hulladékokat. A szemétkosarat a liftbe vitte és megindult lefelé. Néhány pillanat múlva lángok csaptak ki a liftből az ötödik és negyedik emelet között. A segédházfelügyelő kétségbeesett segélykiáltásai felverték a házat. A liftet Zámbo az ötödik és negyedik emelet között megállította. A lépcsőház fojtó füsttel telt tele. Nem lehetett hozzáférni a lift-hez. Kihívták a tűzoltókat.

Két tűzoltó a lift fölé ereszkedett az

ötödik emeletről és kézfecskendővel megkezdtek az oltást. Egyre halkabban hallatszott Zámbo segélykiáltása. A tűzoltók leengedték a liftet a negyedik emeletre két tűzoltó füstmaszkot vett fel és kihozta a lángoló liftből a szerencsétlen embert. A mentőorvos megállapította, hogy első-, második-, és harmadfokú égési sebeket szenvedett. Haldokolt, amikor a Szent István kórházba szállították.

Az első hevenyészett tűzvizsgálat felvételezése szerint Zámbo talán cigarettát zott a liftben, a cigarettáról szikra pattant a celluloid-hulladékokra és így támadt a tűz. A kerületi előjáróság mérnöki hivatala, a rendőrség és a tűzoltóság tűzvizsgálatot tartanak.

Hirdetést

lapunkra felvesz

Nova

könyvtár is. Memoranduliu 16.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI DÍJAINK:

Szavanként 1 lej, kezdő és vastagbetűvel 2 lej, nagy betűkkel 3 lej. Ha a cím a kiadóhivatalban van, vagy a hirdetés jellegű, úgy kezelési költség címén 5 lej fizetendő. A legkisebb hirdetés 10 lej. Apróhirdetéseket csak előzetes fizetés ellenében veszünk fel. Jellegű levelek, vagy címek után a kiadóhivatalunkban lehet érdeklődni délelőtt 8-tól este 7-ig.

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt kőveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész. Cluj, Regele Ferdinand 114. (V T 852)

MINT szolidan élő és dolgozó nőnek nincsen ismeretsége. Rokoni lélek hiányát érzem. Ezután keresek kapcsolatot. Foglalkozással és lakással rendelkezem. 38 éves, magas barna, molett, jókínézetű özvegy uriaszony vagyok. Keresek biztos jövődelmű, finomlelkű komoly 40-55 közötti uriembert élettársnak, ki egy igazi jó és széplelkű feleség után vágyik. „Együtt egy életen” jelígyére. (6646)

2 ÓRA ALATT villanyondó-lalunk hullámosan 6 havi garancia mellett 150 lejért. Garantiált speciális hajfestés bármilyen színre. Tartós víz, vasondó-lálás, hajvágás, manikűr, Regele Ferdinand 30. Apostol gyógytár mellett.

MEGISMERKEDNEK korekt izraelita 37-40 éves férfivel, akinek segítőtársra lenne egy finomlelkű intelligens csinosnak mondott fiatal urinő. Leveleket „csak komoly” jelígyére választ kérek a Novába. (6690)

27 éves vagyos uricsalád fia megnősülne, vidéki leány, vagy fiatal elvált asszonnyal. Fényképes leveleket hozomány megjelölésével a kiadóba kérek „Róm. kath.” jelígyére. (6681)

ADÁS-VÉTEL

ARANY fogakat, gyémánt és briliáns tárgyakat (akár tört állapotban) állandóan veszünk. Casa Orologeler, Ema Weiss, Cluj, Piata Mihai Viteazul 11. (T 895)

FIGYELEM. Mindenféle selyem, pongyola és ruhamaradékok érkeztek. Cal. Reg. Ferdinand 53. udvarba. (6534)

KIVÁLÓ minőségű kerékpárok, varrógépek és alkatrészek olcsón kaphatók. Kérjen árajánlatot Grohs E., Targumures Str. Calarasilor 19. (V 6137)

ELADÓ holdas és nagyobb kertek, szántók és gazdasági épületek dr. Ciobanu-féle birtokból, Kerek Domb felett. Értekezni: dr. Odestianu Alexandru ügyvédnél Cluj. Str. Reg. Maria 48. (6518)

ÜZLETHELYISÉG és komfortos lakás eladó, vagy kiadó. Str. Remus 17. (6561)

BETEGSÉG miatt egy négyjáratú vizimalom eladó. Értekezni: Kövendy Ferenc, Cam. Sărăten, jud. Mures. (6551)

FURÓGÉPET, üllöt, satut megvételre keresünk. Goldstein malom. Telefon 26-02. (6560)

ELADÓ olcsón Str. Marzescu 62 és 66 szám alatti villatelek 96, illetve 58 ezer lejért. Összes közművek, kerítés, stb. megvannak. Str. Matei 5. Portásnál. (6510)

INGYEN moshatja selyem ruhaneműit és harisnyáját, mert minden vevőnek adunk egy próbacsomag szappanpelyhet. Heinrich, Str. Memorandului 4. (T 962)

RAPID autóbúsz iroda közelében családi ház sürgősen eladó. Cím a kiadóban. (6543)

KELMEFESTŐK részére egy 180x80 cm. méretű horgonyzott vörösréz apreture henger, egy 150 liter ürtartalmú vörösréz benzindestilláló, egy 3 és feles H. P. villany-motor és egy nagy Hengerványoló olcsón eladó. Keresztes Béla, Tg.-Mures, Str. Zăgazuului 11. (V T 964)

ELADÓ: Új modern villa centrumban, földszint, három szoba, hall, teljes komfort, emeleten 2 szoba, teljes komfort, nagyon szép kerttel. Parcellák Str. Serpuitoare 1. (Fellegvár) a város egyik legszebb helyén. Gyárnak való ingatlan az állomás közelében. Információ: Str. Gruia 10., délután 7-9 között. (6598)

HASZNÁLT ruhákat, télikabátokat vesznek, eladók. Hívásra házhöz megyek. P. Unirii 18. (P 9554)

HÁZHELY olcsón eladó. Str. I. Hodos 9. 1000 négyzetméter, 43 méter uccai fronttal, három részre is osztható. Értekezni: Str. Artelor 6. Donát-nál. (6612)

EGY szoba hálóberendezés és konyha-berendezés eladó. Értekezni: Str. Chinez 2-a sz. (6618)

ELADÓ női és férfifodrászat a város legforgalmasabb helyén. Fényes berendezés. Biztos megélhetés. Levelet: „Jó befektetés” jelígyére a kiadóba kérek. (6671)

ÚJ dió teleháló eladó. Str. Mărăsești 17. (6652)

ELADÓ fodrászberendezés darabonként. Mayer, Str. Mărăsești 9-a. (6650)

FAGERENDÁK, ócska átványok, deszka darabok, különféle faholmik olcsón eladók. Atlas, Cluj, Str. Gutenberg 2. Dermata mellett. (6647)

MEGVÉTELRE keresek jókarban levő fűvágó motort, benzint, vagy petróleum tüzelésre, komplett felszereléssel. Str. Alverna 7. (T 975)

MEGÉLHETEST biztosító ház, 50 év óta fennálló fűszerüzlet és kocsmája a főútvonalon és 4 szoba, konyha, speisz, külön 3 szoba, konyha, nagy kert betegség miatt eladó. Ostian, Gherla, Str. Eminescu 18. (V 6220)

Eladó 2 szobás ház gyönyörű gyümölcsös sel. Str. Negru Vodă, Col. Bogdan. (6685)

MODERN dióháló és kombináltak, 1 jégszekrény olcsón eladók. Cal. Reg. Ferdinand 65., aszalosnál. (6704)

ELADÓ Motilor uton három lakással gyümölcsös kerttel 500.000 lejért 200 ezer fizethető 18 hónap alatt. — Str. Petru Rareș mellett téglá épületből egy szoba, konyha, külön egy szoba, pince, istálló, üzlettel 130 ezer lej. Értekezni Gabányi Sándor Str. Căii Ferate 13-a. délután 3-5-ig. (6701)

EGY jókarban levő bicikli eladó. Str. Din Dos 25. (6700)

ELADÓ keményfa háló, darabonként is. Cal. Reg. Ferdinand 69. ajtó 1. (6698)

ELADÓ vadonatúj világosszürke férfi ruhák közepértmetre. Str. Ilie Măcelar 20. (6691)

ELADÓ nagy kétteres, vízmelegítő fűzőkémence. Str. Saguna 24. (P 9711)

JÓKARBAN levő lakatos szerszám, úgy mint egy öntött toronyóra sürgősen eladó. Cím: Selyey Etelka, Lechința 200. Jud. Năsăud. (V T 985)

NAGYON szép világos habos körös komplett teleháló, ugyanott egy nagyon szép szalagarnitúra, egyéb butorok, képek olcsón eladók. Str. Aviator Suciu 1., sarok. (6708)

FEHÉR butor, sezlón, egyebek olcsón eladók. Str. Goldis 15., hátul az udvarban. (6709)

ELADÓ az Ilie Măcelar uccában egy nagyon szép ház hely, betonkerítéssel és nyári filegóriával, építkezésre kiválóan alkalmas. Érdeklődni lehet Fodoránál, Str. Ilie Măcelar 8 szám alatt. d. e. 8-10-ig. d. u. 6-8-ig. (P 9706)

Kutak és szivattyúk
eredeti gyári árakon
SOC.
CONTINENTALA pt.
COM. FIER S. A. CLUJ
Str. Reg. Maria 21.

UCCAI kerítés jó állapotban eladó. Str. Ciorogariu 2. (din Str. Biserica ortodoxă.) (P 9709)

MOTORBICIKLI olcsón, tisztí nyereg és kántár eladó. Cal. Reg. Ferdinand 94. (P 9710)

JÓKARBAN levő hálószoba eladó olcsón. Str. Miron Costin 20. (6453)

PUHA háló és konyha-berendezés jókarban eladó. Str. Rudeanu 40. (6578)

KERESEK családi házat Str. Fântânelei környékén, készpénz, Röser, Bauch-cég. C. Reg. Ferdinand 1. (6710)

EGY éjjeli ellenőrző eladó. Str. Barițiu Trafik bodé. (6689)

FÜSZER, festék és lisztberendezés masz-sziv fából eladó, vagy az egész üzlet átadó. „Elsőrendű befektetés” jelígyére a kiadóhivatalba. (V T 983)

EGY kis ház, szoba, konyha eladó. Cal. Maramures 52. Papirgyár mögött. (6682)

WERTHEIM vaskassza 3-as eladó. Megtekinthető: Cal. Reg. Carol II. 6., Büdinél. (6680)

MÉLY gyermekkosci matraccal, jókarban levő eladó. Str. Chintăului 35. (6712)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat vesznek, igen nagy választékban olcsón eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (6705)

JAZZ trombitát (pistont) vesznek. Str. Florilor 9., ajtó 3. 8-11-ig Cluj. (6675)

IRÓGÉP hordozható, rádió, Eumig 3 plusz 1 hálózati eladó. Cím: Mirceanu trafik, Str. Feleacuului 5. (6426)

JÓKARBAN levő hálószoba használt butorok eladók. Str. Dragalina 3. Salamon. (6679)

TELEK, törvényszék mellett, 250 négyzetméter, 11 méter fronttal sürgősen eladó jutányos áron. Sándor bizományos, Cal. Marechal Foch 13. (6674)

KÉT köves malom eladó. Jóforgalmu, garantált. Str. Faurilor 16. (6686)

ELADÓ gazdaságból 74 drb. fejős juh, 3 drb. faj tehén, Algau, 4 drb. fiatal ökör, 2 drb. jöltartott igasló. Hotel Astoria főportás. (6703)

ÁLLAST KERES

PERFEKT német kisasszony fél napi állást keres elsejére. Cimeket: „Szebeni” jelígye alatt kérem a kiadóba leadni. (5407)

ÁLLAST KAPHAT

SZOBAINAST keresek, előnyben, ki magáshelyen szolgált. Cluj, Str. Memorandului 4, háztulajdonos. (P 9646)

ÁPOLÓNŐNEK, vagy házfőnöknek menne jobb helyre volt állami ápolónő. Levelezés Frenkel sorsjegyiroda, Turda. (V T 968)

PRIVÁT házhöz házmestert felveszek. Érdeklődni reggel 8-9-ig Str. Gojdu 5. (T 979)

VENDEGLŐBE keresek megbízható üzletvezetőt 40-50 ezer lej készpénzgaranciával. Ajánlatokat „Üzletvezető” jelígye a Novába kérek. (P 9690)

KIMONDOTT vásári szabósegédet és egy kézimunkás férfit, vagy nőt keresek. Str. Gen. Poetas 20. (6702)

LONDINER román etnikai származású kevés garanciával azonnal felvétetik. Park Hotel. (6697)

SOFFÓR luxuskocsizhoz azonnalra felvétetik. Krausz, Str. Iorga 4. (6696)

EGYEDÜLLŐ nőt, ki mosni, vasalni kifogástalanul tud, lakás koszt és fizetés-sel azonnalra felveszek. Hotel Astoria gépésze. (6695)

VARROLEÁNYOKAT keresek. Katzné, Cal. Reg. Ferdinand 89. (6692)

PERFEKT gyorsfényképező keres gép nélkül azonnalra Timár József. Iléanda Jud. Somes. (V T 982)

PERFEKT szakács, vagy szakácsnő kerestetik. Mariaffy Lajosné, Sangeorgiu de Mures. Pt. Targumures. (V T 981)

BEJÁRÓNET megbízható keresek egész, vagy félnapra azonnalra. Str. Clemenceau 7-a., ügyvédi iroda. (6684)

CSECSEMŐGONDOZÁSBAN jártas mindezen leányt keres kis család. Jelentkezni: 2-4 között, Steinberger, Cal. Motilor 39. (6679)

PORCELLÁN szakmában gyakorlott kiszolgáló leányt felvesz „Pax”, Cluj, Cal. Victoriei 6. (6672)

KOCSIST 4 lóhoz keresek. C. Traian 13. (6694)

KÜLÖNFÉLEK

NŐI kalapformálása 20 lej, átvásalása 15 lej. Str. Marechal Foch 92 em. Özv. Böllönyi Pálné Stekkel Idus. (6669)

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKET „Paragáz”-zal tökéletes eredménnyel eszközöl deparazitáló osztályunk. Teljes szagtalanítás. „Polynea”, Str. Avram Iancu 16. Telefon 35-01. Miniszterileg autorizálva. (P 9686)

ITALMÉRÉSI engedélyt keresek bérbe. Címek kérek leadni „Italmérési” jelígye a Novába. (P 9689)

VARRÓGÉPET bérbe, vagy megvételre keresek. Ajánlatokat „Varrógép” jelígye. (T 977)

ELVESZETT rövidszőrű kiskutya, bal szem fekete folttal. Megtalálóját, vagy nyomra vezetőjét jutalomban részesül. Str. Grigorescu 17. (6634)

CSUNYA, elhanyagolt arcbőrét teljesen rendbehozva legújabb módszerrel „Univer-so” kozmetikai szalon. P. Unirii 13. (6707)

FIGYELEM! Részletfizetésre készítünk mérték után férfi, női és gyermekcipőket. Cal. Victoriei 10. (P 9713)

EGY izr. fiatalember keres jobb uricsaládnál teljes ellátást. Cím: Str. Massaryk 21-a. Trenhaft. (P 9714)

TALÁLTUNK egy biciklit. Igazolt tulajdonosa átvetheti Str. Maramuresului 58. (6693)

PÁRISBAN végzett franciaszakos tanár középiskolai és egyetemi vizsgákra előkészít. Cím a kiadóban. (6678)

BELVÁROSI telkemen, tűzfűtőlethez pénzes társat keresek. Ajánlatokat „Szak-képzett” jelígye a kiadóba leadni. (6676)

KIADÓ LAKÁS

KÉT fiatalember lakást kaphat az állomás közelében. Str. Aventuriosoa 9. 5636

KAPUALATTI teljesen különbejáratú butorozott szoba július 1-től napokra is kiadó. Cal. Motilor 81. (5042)

KIADÓ földszinten nagyobb szoba irodának, üzleti célra. Str. Memorandului 4. (P 9647)

NAGY szuterinhelyiség üzemnek, vagy raktárnak kiadó. Str. N. Bălcescu 11-a. (6571)

ÜZEMHELYISÉGEK kisebbek és nagyobbak teljesen külön telken kiadók. — Ugyanott 2 szobás lakás is. Cimeket „Prompt” jelígye. (6036)

KIADÓ P. Unirii mellett kisebb szoba vízkagylóval stb. Str. Matei 5. Portásnál. (6511)

BELVÁROSBAN forgalmas helyen fának, szénnek, zöldségnek alkalmas helyiség kiadó. Cím a kiadóban. (6609)

LEGSZEBB fekvésű, kertes, napos oldalon kiadó 3 szoba, konyha, 2 veranda komfortos, azonnalra, autóbéjárat. Str. Grigorescu 72. (6529)

MODERN uccai garzonlakás kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 43-45. (6641)

KIADÓK főposta mellett udvari földszinti helyiségek irodának, üzletnek, műteremnek stb. Érdeklődni: Telefon 35-01. (P 9684)

PEKSÉG, szoba, konyha kiadó. Str. Mălinescu 33. Értekezni: Str. Verde 27. (6670)

NAPOS uccai kettő szoba, konyha összes mellékhelyiségekkel 1-re kiadó. Str. Gelu 34. (P 9668)

CSENDES, kertés házban butorozott szoba kiadó. Str. Hasdeu 50. (6682)

KISEBB és nagyobb butorozott szobák kiadók főzőkémencével. Str. Reg. Carol II. 43 szám. (6623)

ELEGÁNSAN butorozott szoba, komoly uriembernek állandóra kiadó. Felvilágosítás: „Pax”, Cluj, Cal. Victoriei 6. (6673)

1 szoba, konyha kiadó. Str. Cicio Pop 17. (6680)

SZÉP szoba, konyha mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó Str. Cernăuți 21. (6687)

EGY nagy világos szoba butorozva, vagy üresen azonnal kiadó. Irodának, fogorvos rendelőnek is alkalmas. Str. Reg. Carol II. 14. szám. (P 9712)

LAKÁST KERES

KERESÜNK azonnalra 60-150 négyzetméter helyiséget irodának, kisebb üzem részére. Ajánlatokat Telefon 14-84. (6658)

GARAGENAK való helyiséget keresek állomás közelében. Hermes menetjegyiroda, Cal. Reg. Ferdinand 13. (T 984)

Mozi

CAPITOL-MOZGÓ: Premier: Egy jelentős telen asszony. Oszkar Ülde világhírű regénye filmen. Fősz.: Gustav Gründgens Kathe Dorsch és Mariane Hoppe Híradóban Magyarország-Svájc világbajnoki futballmérkőzés.

EDISON-MOZGÓ: Parádés világvárosi premier műsor: I. Stan és Bran a mennyországban. II. Boris Karloff, a rejtelmek urának legújabb grandguignolja: A halál megbosszul. Borzalom, rettegés és szenzációk filmje. III-IV. Micki Maus, Híradó. Jön: Holnap kezdődik az élet.

MUNKÁS-MOZGÓ: Julius 11-26-ig gép-szerelés miatt szünet. Julius 27, augusztus 1. A szezon legnagyobb sikert elért filmje: Lukrécia Borgia. Monumentális történelmi filmsláger. Műsor előtt 3 premier színes Silly Simphonie és Híradó. Helyárak 10 és 12 plusz 5 lej.

OPERA-MOZGÓ: Premier: Vészjel. Szenzációs kalandorfilm, fősz.: Reginald Denny és Frances Drake.

ROYAL-MOZGÓ: Kémek egymás ellen. Izgalmas kémfilm. Fősz.: William Powell és Rosalind Russel. II. Dzsungel foglya. Tisztviselőknek, diákoknak és munkásoknak kedvezmény.

SELECT-MOZGÓ: Gyilkosság a nyílt tengeren. Szenzációs detektívdráma, fősz.: Lida Baarowa, Willy Birgel és Albert Schönhals.

URANIA-MOZGÓ: A csalogány dala. A világhírű Alpar Gitta egyetlen filmje, melyben a művész szobor-szerű dalokat énekel.

THALIA-MOZGÓ: I. Adio Páris. Lily Pons, a világ leghíresebb énekesnőjével a főszerepben. II. Jönnek az indiánok. A legizgalmasabb cow-boy film. Harc a skalpvadászokkal, fősz.: Georg O'Brien.

Hirek

NAPTÁR. 1938. Julius 19, Kedd. Róm. kat.: P. Vincze. Prot.: Aurelia. Ort.: Dia si Macrina. Izr.: 20 Tamuz.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 250, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

HANGVERSENYEN

— Két fiatal hölgy szünet nélkül fecseg egy hangversenyen. Egyszer csak azt mondja az egyik:

— Próbáltál már valaha csukott szemmel végighallgatni egy zeneszámot?

— Mire az egyik ur a mögötök levő sorból odasug:

— Próbálja meg egyszer csukott szájjal.

A LEGPECHESEBB EMBER

— Mondhatom Önnek Légcsavar ur, hogy én vagyok a legpechebb ember.

— Mi történt?

— Ma reggel öt órakor sürgős ügyben el kellett volna utaznom és félhét-kor arra ébredtem, hogy mélyen alszom.

A „GAVALLÉR HITELEZŐ”

— Mama: Gyere csak ide, Jancsika, még tegnapi adás maradtam neked egy pofonnal.

— Jancsika: De anyukám, elseje már elmúlt és te még mindig tudsz adás ságot fizetni? ...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó hó 16-án, szombaton reggeltől 23-án, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Unicorn Unirii-tér; Demeter Cornel, Motilor-ut; Somlea Mihai, Regele Ferdinand-ut; Dr. Cseresznyés Gyula, Gen Marechal Foch-ut.

— Időjárásjelentés. A bucarestii időjárásutató intézet jelentése: Tovább fokozódó hőmérséklet és légnyomás.

— JÓ ÉS OLCÓ BŐRT ÉS TALPAT. Kozák bőrtüzetben kaphat Cluj. Piata Mihai Viteazul 15.

OKVETLEN NÉZZE MEG!

THALIA-MOZGO

3 órás kettős műsor

LILY PONS

a Metropolitan Opera világ-hírű énekesnője az

ADIO PARIS

filmben ezenkívül:

JÖNNEK AZ

INDIÁNOK

Izgalmas cowboy film a skalpvadászokról. Georg O'Brien.

— Negyedmilió lej értékű buza égett el Samsonovici tábornok birtokán. Bucarestből jelentik: A fővárosból a Mihail Bravu állomás felé haladó személyvonat mozdonyából kipattanó szikra felgyújtotta Samsonovici tábornok, volt hadügyminiszternek a vasútvonal mentén összegyűjtött buza-kazait. A tűz nagy heveséssel terjedt tova és körülbelül 20 hektárnak buzatermését semmisítette meg. Az anyagi kár negyedmilió lej. A tüzet a tűzoltóság a második gárdaezred részéről kivonult katonai segítséggel tudta csak eloltani.

— Még a csecsemőre is egy kiló dohány jut Németországban. Németország évi dohányfogyasztása 80 millió kilogram. Ennek csaknem felét cigarettagyártásra használják fel. A fejenkénti dohányfogyasztás valamivel több mint évi egy kilogram.

— Nem volt víz, sörrel oltották el a tüzet. Londoni jelentés szerint az ash-downi erdő melletti „Régi sörshordóhoz” címzett kocsmá előtt kigyulladt egy vendég kocsija. Miután a nagy szárazság miatt nem állott elég víz rendelkezésre, a tüzet sörrel oltották el.

— Berinji statisztika. A legújabb statisztikai adatok szerint Berlin városában 153 állomás, 305 postahivatal, 4500 postaszekrény, 720 iskola, 10.000 autógarázs és 13.440 vendéglő van. A város 400 mozgósínháza 200 ezer ülőhellyel rendelkezik és a látogatók száma évente 60 millió.

— A rádiógyártás titkaiból. Az egyik amerikai rádiógyár olyan készüléket hozott forgalomba, amely egészen kis adó- és vevő-berendezésből áll és bármely villanykapcsolóba belekapcsolható. A készüléknek „füle” és „szája” van. Ha például egy anya nem tud fekvő gyermeke mellett maradni, elhelyezi agyánál a „fület”, a készülék „száját” pedig magával viszi tartózkodási helyére. Ezzel a készülékkel aztán nemcsak a sírását, hanem még a lélegzetvételt is hallhatja gyermekének. Azt remélik, hogy a betegápolás terén is nagy keresettségnek fog ez a készülék örvendeni. Ugyanakkor londoni híradás szerint olyan rádió-készülék gyártását hozták forgalomba, amelynek ára ezer font lesz. Technikai szempontból nincs nagy különbség a rendes teljesítményű rádiókészülékek és ezek között csupán a külsőre tekintet a főszó. A legdrágább fából gyártják őket, gyöngyházberakással, drágakő és nemesfém díszítéssel. A készülék nem Európa, sőt nem is a külföldön készült híres amerikai milliósok számára készül hanem a maharadzsa akarája vele otthonukat díszíteni.

Infekció örök réme,

Ardealul **Barbax** **creme**

— SZÁZESZTENDŐS MARKOTÁNYOSNÉ. Egész Franciaországban kegyelettel ünnepelték meg az egyetlen még életben levő markotányosnét, Madame Marie Joclua századik születésnapját. A matróna, aki tanuja volt az 1848. februári forradalomnak, majd mint markotányosnét részt vett III. Napoleon olaszországi hadjárataiban, végül az 1870. évi francia–porosz háborúban meg is sebesült. Lebrun elnök most személyesen adta át a százesztendős anyóknak a Becsületrend lovagkeresztjét.

— KÉT TÓ ELTÜNT A FÖLD SZÍNERŐL. A délamerikai Csile köztársaságban levő Santiagóból jelentik: A csilei földtani intézet négy tagja több heti utazgatás után megállapították, hogy a Senorel-tó és egyik kisebb társa egyszerűen eltűnt a föld felszínéről. A délcsilei Andesekben van a hetven négyzetkilométer területű Senorel-tó, 40 méter átlagos mélysége mellett a környékbeli lakosság legdusabb halászáterületének számított. Eltűnése többmillió köbméter víztől fosztja meg a környék telepeseit. A tó helyén most mély völgy van, tele elszáradt füvekkel és az elszáradt halak millióival. De négy hónapon belül eltűnt a Senorel egyik társa is, a Chuc, amely jóval kisebb, de lefolyása is van és a patak is eltűnt a tóval együtt. Hogy a tőmérdek víz hová lett, nem tudni, de hogy mintegy kétezer főnyi telepesei kénytelenek a vándorbotot sűrűsen kézbe venni és elköltözni, az nyilvánvaló, mert a Senorel környéke a világ egyik legkietlenebb, legforróbb szöglete.

Meglopja a saját szüleit

(CLUJ.) Nem mindennapi feljelentés érkezett ma a rendőrséghez. A feljelentést Ileana Pazisteanu Grecianu-ucca 26 szám alatt lakó nő ellen szól és a feljelentést saját szülei tették. Azzal vádolják meg leányukat, hogy távollétében különféle ruhaneműket elvitt önkényesen és azokat állítólag eladta. A különös feljelentés ügyében a hatóságok bevezették a vizsgálatot.

— D'Annunzio-ucca Párisban. A párisi községtanács hozzájárult Chiappe volt prefektus ama javaslatához, hogy Páris egyik utcáját Gabriele D'Annunzio nevezék el. A jelenlegi Manutention-uccát választották ki erre a célra, amely Páris legelőkelőbb negyedében fekszik és a Tokió-rakpartot köti össze a Wilson-sugárral.

— Hányan utaznak Angliába Ausztriából? Londonból jelentik: Butler helyettes államtitkár az alsóházban az egyik képviselő kérdésére válaszolva közölte, hogy az Ausztriában működő angol konzulátusok Ausztriának a Német Birodalomhoz történt csatlakozása óta 2740 kérelmezőnek adtak beutazási vizumot Angliába 420-tól pedig megtagadták a vizum kiadását.

— A JAPÁN NŐK MEGVÉDIK A JAPÁN FÉRFIAKAT. A hétmillió tagot számláló japán védelmi női szövetség felháborodott hangon nyilatkozott a tiltakozó Csang Kai Seknek, a kínai főhadvezér nevének ama vádjai ellen, amely szerint a japán katonák erőszakoskodnak a megszállott tartományokban a kínai nőkkel és lányokkal. A nyilatkozat, amelyet báró Muto japán tábornagy övezgye, a szövetség elnöknője írt alá, azt állítja, hogy a felhozott vandál cselekményeket kínai katonák követték el. „Japán katonája soha sem volna képes ilyen gyalázkodásokra és a megszállt kínai városok női lakossága halásan és boldogan élvezi a béke áldásait a japán katonák emberséges és lovagias védelme alatt”. — állapítják meg a japán asszonyok nyilatkozatukban.

Társat

keresek cca 20.000 lej tőkével, közreműködéssel, egy megoldott probléma kihasználásához, mely havi harmincezer lej tiszta nyereséget hoz. Ajánlatokat „Biztos meggazdagodás” jelleggel kiadókba kérek

— TURDAMEGYE A CLUJ TARTOMÁNYI KERÜLETHEZ AKAR CSATLAKOZNI. Turdáról jelentik: A megye prefektusa emlékiratban kérte a kormánytól, hogy a lakosság óhajának megfelelően Turdamegyét ne az Alba-Iulian levő kerülethez osszák be, hanem a Clujon székelő kerülethez. A lakosságnak ugyanis nagy nehézséget okozna, ha Cluj helyett a messzi Alba-Iulira kellene járnia a hivatalos ügyek elintézésére.

— Sorozatos villámcapások pusztítottak az Egyesült Államokban. Az Egyesült Államokban a legutóbbi vihar során 250 helyen sujtott le a villám, amely Sanfranciskóban tüzet is okozott. A villámcapásoknak számos emberáldozatuk is volt.

— Vizbe fulladt a kiváló hajó-kalauz. Giurgiból jelentik: Ilie Cercel, a II. Károly királyról elnevezett gőzös első kalauza tegnap a Dunában fürdőve örvénybe került és bár kiváló úszó volt, nem tudott megmenekülni, mert az örvény elragadta és a hullámok között lelte halálát.

Figyelem!

Megkezdődött a

Figyelem!

Soldcipők elárúsítása!

kérem a hirdatainkat megtekinteni. Hallatlan olcsó árcak!

„EL-KA”-nál

CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 16.

Ösztönözze renyhe beleit munkára

...és évekkal fiatalabbnak fogja magát érezni

Belei 9 méter hosszúak. Ha nem ürülnek ki naponta, úgy összegyűlnek a hulladékok, amelyek hamarosan alakulhatnak mérgekké és megmérgezik vérkeringését. Bágyadnak érzi magát. Fej-, vagy hasfájást kap. Reuma és még vagy féltucat egyéb betegség támadhatja meg.

De állapotán nem segít drasztikus hashajtó szedése, hanem szedjen minden reggel „kis adag” Kruschen söt, amely újra nevelje beleit és lassan arra szoktatja, hogy újra rendszeresen dolgozzanak.

Miután még csak első üveg felét szedte be, máris egészen más embernek érzi magát. Szemei újra élénkebben ragyognak, bőre tisztább lesz, járása ruganyos. — 10 évvel fiatalabbnak érzi magát. Végül is hatalmába keríti a Kruschen-közzérzet.

— Bírósg elé kerülnek a veszedelmes szélhámosok. Mint Cernautiból közlik, a veszedelmes szélhámosok és zsarolókból álló banda tagjai, dr. Adelsberg, Friedmann és Koant, akik Cernautiban és más helyiségekben számos szélhámoságot és zsarolást követtek el, letartóztatásba kerültek és a bíróság elé állították őket. Itt ezenkívül azért is felelősségre vonják a banda tagjait, mert állampolgársági irataik nincsenek rendben.

— Átadták a forgalomnak a Constanta-mangaliai utvonatát. Tegnap szép ünnepség keretében adták át a forgalomnak a Constanta-mangaliai utvonatát.

— LETARTÓZTATÁSI PARANCSONK A MEGTÉVEDT TIMISOARAI TISZTVISELŐK ELLEN. Amint a Bador távirati iroda jelenti, a Mezőgazdasági, Munka és Kereskedelmi, illetve Iparkamaráknál, a Betegsegélyzőnél és a város technikai ügyosztályánál lefolytatott vizsgálatok alapján a timisoarai törvényszék letartóztatási parancsot adott ki az említett intézményeknek az alábbi volt vezető tisztviselői ellen: Stefan Vulpe, Petre Olariu, Alexandru Sechei, Vasile Teodorescu, Carol Pirowsky, Ion Montani, Ion Duchorn, Nicolae Steica, Traian Novac, Nicolae Foale és Adrian Suciu marnók.

— Mészfehér köröm, arany szemöldök a legújabb divatörület. A legújabb new yorki női divat a mészfehérre zománczott köröm és aranyozott szemöldök, amit a szemek fölé erősített apró aranyozott szemellenző egészít ki. Mindez állítólag hatásosan emeli ki a nyári naptól megbarnított bronzárnyalatú testszínt.

— Jó üzlet az olasz szalmakalap a gyarmatokon. Az olasz szalmakalapok nagy kelendőségnek örvendenek a gyarmatokon és egyes tengerentúli országokban. Az idei esztendő első négy hónapjában összesen 750.000 darab szalmakalapot vittek ki. Ebből 34.000 került olasz gyarmatokra, 190 ezer a délafrikai államokba, 1700 a brit Maláji szigetekre, több mint ezer Afrika egyenlítő körüli angol gyarmataira, a többi pedig az latin-amerikai országokba.

— 82 és 83 éves agastyánok biciklizésére. Londonból jelentik: Lann Clark wothingtoni lakos 82. születésnapján kerékpárversenyen mérkőzött a 83 éves Cecil Wallinggal Clark a versenyen 1906-ban készült faabroncsú kerékpárját használta, míg Walling 1907-i készítményű óriáskerékpáron versenyzett. A furcsa verseny győztese Clark lett kerékpár-hosszal.

— Minden légítámadással dacol az Angol Bank páncélpincéje. Az Angol Bank befejezte légvédelmi óvintézkedéseit. A bank főpénztárának 1400 alkalmazottja, akik háromhavi légvédelmi kiképzésben részesültek, a riasztójel elhangzásától számított öt és fél perc alatt ürítik ki a hétémeletes új bankpalota helyi ségeit és levonulnak a tűz-, gáz- és bombarobbanás páncélpincébe, amelynek saját vízvezeték, villamosáramellátása, minden támadással dacoló szellőztető és tűzálló berendezése és hatalmas élelmiszer készletei vannak. A személyzet tizenkét órát tölthet egyfolytában a páncélpincében.

A polgármesteri hivatal orvosolta a manasturiak sérelmeit

(CLUJ.) A manasturi negyed lakói nemrég emlékiratot terjesztettek a polgármesteri hivatal elé, amelyben intézkedéseket kértek, hogy a cluji autóbussok, ne mint eddig csak a Cálváriáig, hanem egészen a mezőgazdasági akadémia gazdasági birtokáig közlekedjenek. Filipescu polgármester a közlekedési szabályzat rendelkezéseire való tekintettel akkoriban egy intézkedést, hogy a manasturiak sérelme, illetve kívánsága nyerjen elintéztést. Minthogy azonban egyes autóbusstulajdonosok ezt a rendelkezést nem mindig tartották be, most több esetben az érdekeltekkel kihágási jegyzőkönyveket vettek fel, ugyanakkor pedig szigorú újabb rendelkezésekkel biztosítják az idevonatkozó intézkedés pontos betartását.

Amiről két czredév beszél

Két estén át, szombaton és vasárnap szép sikerrel került színre a Davila Magyar Színházban Lengyel Rudolf és dr. Szentkirályi Samu cluji szerzők „Amiről két czredév beszél” című drámája. Az érdekes felépítésű darab, amelyen kétségtelenül meglátszik Madách „Az ember tragédiájának” költői hatása, egy elbocsátásra ítélt magántisztviselő kétségbeesésén és a történelem váltakozó képei közötti újra meg újra történő feleszmélésein át bizonyítja be a tételt, hogy az embernek élete örök küzdelem. És ebben a küzdelemben a hit a legerősebb fentartó ereje. A két szerző ügyes és találó képekben, ha talán itt-ott kissé tulterjengve bizonyítja be tételének igazságát és egészében sok irodalmi és színpadi érzékről ad tanubizonyságot. Egy rutinosabb színpadi szerző bizonyára sokkal kerekrebbre tudta volna alakítani az így is komoly tehetségre valló színdarabot. A két szerző tehát feltétlenül elismerést és dicséretet érdemel, hasonlóképpen a sok ambícióval játszó műkedvelők mindenike is, akiknek neveit itt felsorolni nem is tudjuk, mert az idevonatkozó híradások sem közlik. Ugy látszik névtelen hősei akarnak maradni a sikernek. Közülük különösen a főbb férfi és női szereplőket kell kiemelni. Sok dicséret jár ki Hetényi Elemér színvesszének a gondos és körültekintő rendezésért és a sikerült beállításokért. A közönség a szerzőkkel együtt sokat ünnepel is a főrendező és az összes szereplőket.

— BORHANCON SÓSKUTAT FEDEZETT FEL TELKÉN A GAZDÁLKODÓ. A város határában lévő borhanci dűlőben lakó egyik gazdálkodó néhány nappal ezelőtt észrevette, hogy az udvarán levő kut vize sós. Gazdátársainak tanácsára a gazdálkodó telkének udvarán ásni kezdett, ahol valószínű sós tavat létesítettek, amelyben a környék lakói egy lej díj ellenében állandóan fürödtek. A sós víz keletkezésére felfigyelt több cluji szakorvos is, akik megvizsgálták a sós vizet és megállapították, hogy a kut, illetve a tó vize nemcsak sós tartalmú nagy mennyiségben, hanem brómot és egyéb értékes gyógyítóerejű ásványi anyagokat is. Az orvosok azt az ajánlatot tették a gazdálkodónak, hogy megveszi a telkét, amelyen sós gyógyfürdőt akarnak berendezni és a létesítendő fürdővállalat-hoz társul beleveszik a telek tulajdonosát is. A gazdálkodó még nem döntött, hogy elfogadja-e az orvosok kecsgető ajánlatát.

— MAGYAR ATLÉTÁK SIKEREI. Az északi turán lévő magyar atléták közül a magyar-eszt válogatott mérkőzésen részt nem vett Szilágyi Kukulavóban tegnap a tízezer méteres sikfutásban Salminen (30 p. 19.4 mp.) és Tamila (30 p. 43 mp.) mögött harmadik lett és 30 p. 57.4 mp.-vel új magyar rekordot állított fel. Az 1500 méteres sikfutásban Hartikka győzött 3 p. 52 mp.-vel Sarakama (3 p. 52.2 mp.) és a magyar Iglói (3 p. 52.8 mp.) előtt. A többi számokban magyarországi atléták nem indultak.

Leleplezték a megszőkött és elítélésé óta bujkáló volt tisztet

(CLUJ.) Szenzációs leleplezést végzett a helybeli rendőrség bünygyi osztálya ma délelőtt. Balanescu Joan, a 35-ös gyalogezred volt hadnagya ezelőtt 2 évvel afölötti elkeseredésében, hogy állítólag felettesei egyik hozzátartozójának meglátogatása céljából kért szabadságot megtagadták, minden további nélkül megszőkött csapattestétől. A katonai hatóságok ekkor körözövelet bocsátottak ki kézrekerítésére. A nyomozás azonban eredménytelen volt. Balanescu nem tért vissza többé ezredéhez, hanem a cluji CFR igazgatósá-

gánál nyert elhelyezést. A hadbíróóság azonban távollétében szökésért a volt hadnagyot egyévi elzárásra ítélte és minthogy a legfelsőbb katonai Semmitőszék is jóváhagyta a büntetést, a katonai hatóságok a rendőrséggel és a csendőrséggel karöltve a legszélesebb körben nyomoztak Balanescu után. Ennek során aztán ma reggel a helybeli bünygyi osztály egyik agilis közege leleplezte a bujkáló volt hadnagyot, akit bekísért a központi rendőrségre. Kihallgatásának befejezése után átkísérték a katonai ügyészség fogházába.

Belerothant az ittas férfit kikerülni akaró motorkerékpár a kirakatba

(CLUJ.) Súlyos következményekkel járó motorbicikli szerencsétlenség történt tegnapra virradólag a Cuza Vodaterén. A 152-ös Cluj rendszámú motorkerékpár, amelyet Orlarie Marinescu helybeli fiatalember vezetett és amelyen a háta mögött még két barátja ült, Somenesi felől jövet a Román Színház melletti Perry-féle autólérakat előtt haladt el, amikor hirtelen egy részeg férfi dülöngözött el a nagy sebességgel rohanó motorkerékpár előtt. Marinescu azon igyekezetében, hogy kikerülje a részeg férfit, elvesztette az egyensúlyt és így a jármű teljes sebességgel az autólérakat ajtajának vágódott, amely a nagy nyomás következtében kinyílt és a gép a rajtaülőkkel együtt behatolt az üzletbe. Miután a

két üvegablak az összeütközés következtében összetört, az üvegcsilánkoktól az utasok közül ketten súlyosan megsebesültek, míg a harmadik csodával határos módon sértetlenül került ki a karambolból. Az összeütközés folytán a részeg férfi is súlyos sérüléseket szenvedett, miután a rohanó motorkerékpár őt is elütötte. A kiszállott mentők mindhárom sebesültet súlyos állapotban szállították be a klinikára. Innen azonban a részeg állapotban elütött ismeretlen férfi, miután sérüléseit bekötötték, megszőkött. Így tehát személyazonosságát nem lehetett megállapítani. A rendőrség a súlyos kimeneteli baleset ügyében megindította az eljárást.

Bizonyítás-kiegészítés címén elmaradt az ítéletki hirdetés a Weiszlovics-ügyben

(CLUJ.) Beszámoltunk részletesen arról a katonai törvényszéki tárgyalásról, amelynek vádlottja a különködéseiről ismert Weiszlovics Emil oradeai szállodatulajdonos, aki ellen a legutóbb a Királyhimmusszal szembeni tiszteletlenség vádjával indult meg az eljárás. Weiszlovics ügyében több tárgyalást tartottak és a bizonyítási eljárás befejeztével, il-

letve a perbeszédnek elhangzása után a katonai törvényszéknek ma kellett volna ítéletet hirdetnie. A bíróság azonban úgy találta, hogy szükségesnek látszik a kérdéses alkalomkor jelen volt Popovici oradeai rendőrkvesztör tanukénti kihallgatása is és emiatt a tárgyalás folytatását, illetve az ítélet kihirdetését szeptember 1-ére halasztotta.

Mit ír a francia sajtó Imrédyék római utjáról?

Még mindig feszült a helyzet a Szovjet és Japán között

(PÁRIS.) Az „Epóque” Imrédy és Kánya római útjával foglalkozva azt állítja, hogy Magyarország tisztában van a „német veszedelem” súlyával, amely az Anschluss óta fokozódott. Imrédy miniszterelnök a magyarországi nemzeti szocialista mozgalmat erőteljes rendelkezésekkel megfékezte és most azért megy Rómába, hogy Olaszország támogatását is megszerezze a magyarországi hitlerizmus háttérbeszorításához. A lap e megerősítést igénylő híradásait még alátámasztja azzal a szintén hivatalos megerősítést igénylő hírral, hogy Imrédy Londonban diszkrétan tájékozódott arról, hogy Anglia hajlandó volna-e gazdaságilag Magyarországot támogatni. Ettől függetlenül azonban a magyar miniszterelnök a jövő hónapban Németországba is ellátogat, illetve elkíséri Horthy kormányzót németországi útjára.

A MAGYAR POLITIKUSOK RÓMÁBAN

(RÓMA.) Imrédy miniszterelnök Kánya külügyminiszterrel és kíséretével hétfőn reggel 8 óra 55 perckor érkeztek meg Rómába. A pazarul feldisztált álmódon Mussolini és Ciano külügyminiszter, továbbá óriási tömeg, diszszázad, zenekar a fasiszta szervezet képviselői, stb. fogadták Az épületek és az utvonat amerre a magyar politikuskok elvonultak magyar, olasz zászlókkal, címerekkel, virágokkal, stb. volt feldisztelve a tömeg pedig kitörő lelkesedéssel

Nyomatott a MAYER könyvnyomdájának körforgóján.

Százezer lejig terjedő pénzbírsággal és az italmérési engedélyek megvonásával büntetik a borhamisítást

(BUCURESTI.) A földművelésügyi minisztérium hirdetményt bocsátott ki, amelyben közli az érdekeltekkel, a szőlőtermelőkkel, a vendéglősökkel, borraktárosokkal és az italmérő helyek tulajdonosaival, hogy a legszigorúbban fogja ellenőrizni és megbüntetni a borhamisítást. Azokat, akik a bort vízzel keverik, vagy pedig különböző antiszeptikus szerekkel, mint amilyen a benzol, acidum, salicil, acidum boricum és mások, valamint azokat, akik a borédességét cukor, zaharin, glucoza keverésével akarják fokozni, vagy különböző vegyianyagokkal illatosítani, a legsúlyosabban megbüntetik. A büntetés az első alkalommal 10.000 lejtől 100 ezer lejig terjed. Ezenkívül pedig elkövetők a hamisított, vagy idegen anyaggal kevert bort, a hamisítás megismétlése esetén pedig az első ízben kirótt pénzbírság kétszeresével sújtják, ezenkívül megfosztják italmérési engedélyétől is. A büntetést a földművelésügyi minisztérium azzal súlyosbítja, hogy a borhamisítás miatt elítélt termelők, kereskedők, vendéglősök és italmérők nevét országosan nyilvánosságra hozzák.

Rendőrségi hírek

Muresan Maria Chintăulul-ucca 165 sz. alatti lakos bejelentette a központi rendőrségen, hogy tegnap délután távollétében ismeretlen tettes behatol a gazdaságába, ahonnan 7000 lej értékű gazdasági felszerelést vitt el. — Kinos lopási ügy felfedezett le tegnap délután a strandon. Riff Ernő, Praporgescu-ucca 18 szám alatt lakó szabómester tegnap este felé, mikor felöltözött, meglepődve vette észre, hogy zsebéből 260 lej készpénz hiányzik. Azonnal megjelent a központi rendőrségen és az ügyeletes rendőrtisztnek bejelentette az esetet. Az azonnal bevezetett nyomozás során az ügyeletes detektíveknek sikerült leleplezni a tettest Lebovits Samu, — a károsult ismerőseinek személyében, akivel együtt fürdött és egy kabinban vetkeztek le Lebovits előbb erőteljesen kikérte magának a meggyanúsítást, majd bevallotta, hogy ő vette ki ismerőse zsebéből a pénzt, amit vissza is adott. Végül Riff Ernő visszavonta feljelentését, azonban — hivatalból üldözendő bűncselekményről lévén szó — további intézkedés végett az iratokat áttesszik az ügyészséghez.

Aradon loznak vendégszerepelt a cluji magyar színársulat művészei

(CLUJ.) A cluji Magyar Színház művészeiből alakult együttes július 23-tól, szombattól kezdve a hó végéig, július 31-ig Aradon vendégszerepel a Városi Színházban. Előadásra kerülnek az év nagy prózai sikerei: Hatodik emelet, Nincsenek véletlenek, Déligyümölcs, Mindörökké, Ketten egyedül. A rossz asszony és Bors István. Két vagon diszletet visz a társulat, ami biztosítja annak, hogy a fenti darabok nemcsak belső művészi tekintetben, de külsőségeikben is éppen úgy kerüljen a közönség elé, mint idehaza. A társulat tagjai: Erényi Böske, Fényes Alice, Rajnai Elli, Pál Magda, Beness Ilona, Wojticzki Elvira, Tóth Elek, Kovács György, Nagy István, Mészáros Béla, Szabados Árpád, Deésy Jenő, Rajnai Sándor. A jól összetanult, kitűnő együttes vendégjátékát, akik közül Rajnai Elli és Rajnai Sándor Arad születtei, valamint Fényes Alice, Kovács György és Nagy István még sohasem játszottak Aradon, érthető érdeklődés előzi meg.

— III. KER. FC—VASÖNTÖDE 4:1 (2:1). A Kolping-pályán folyt le a két csapat barátságos mérkőzése, amelyet a lendületesen játszó kerületiek nyertek meg. Góllövők: Pálffy (2), Bakos III, Hegedüs, illetve Bán. Bíró: Máthé.

BUN DE IMPRIMAT

A „JÓESTÉT!” HÉTFŐI SPORTHIRADÓJA

Ferencváros, Juventus, Genova és Slavia a KK középöntőjében!

Bravuros győzelmet aratott a Rapid a Genova ellen, de továbbjutását nem tudta biztosítani — Elvérzett a Ripensia Budapesten — Kikapott Milanóban a Slavia — Otthonában is vereséget szenvedett a Kladno

A KK második fordulójának második „félidejében” beteljesedett a két román csapat végzése. A Rapid ugyan bravuros játékban legyőzte a Genovát, de gólaránya nem volt elégséges a továbbjutáshoz. A Ripensia Budapesten súlyos vereséget szenvedett a Ferencvárostól s ezzel sorsa megpecsételődött. Bár a román csapatok kiestek a KK további küzdelméből, eddigi szereplésük sikeresnek mondható. Hatalmas konkurenciában, elsővonalbeli csapatok legyőzésén keresztül eljutni a középöntőig, szép teljesítmény. A tovább mérkőzések során a Slavia Milanóban kikapott az Ambrosianától. Mindamellett a csehek jutnak tovább, mivel az első mérkőzésen szerzett kilencgólos előnyt az olasz bajnoknak nem sikerült behoznia. A Kladno otthonában is kikapott a Juventus-tól és így az olasz csapat kerül a középöntőbe, amelybe ezenkívül a Ferencváros, Slavia és a Genova jutottak.

Szépen „halt” meg a Rapid a KK-ban

(BUCURESTI.) Rapid—Genova 2:1 (1:1). 15.000 néző, bíró: Vogel (csehszlovák). A Genova kiverése esetére kilátásba helyezett 20.000 lejes rápéznal kivül felfokozta a Rapid játékosainak teljesítményét és bizony csekélyen mult, hogy az olaszok nem szenvedtek nagyobb vereséget. Az első félidőben kiegyenlítették a játék, ami az eredményen is mutatkozott: egy-egy gólt lő a két csapat. Az első gólt a Rapid érte el a 6. percben. Bogdan remek átadásából Barátky juttatta vezetéshez a bucarestieket. Változatos játék után Cattaneo a 18. percben egyenlített. A félidő végéig nívós küzdelem alakul ki a két csapat között, de gól nem adódik. A második félidőben a Rapid nagy kedvvel és akarással felel a küzdelemben. Állandó támadásban van, de csak a 20. perc hoz eredményt. Bogdan kicselezi az olasz védelmet és belővi a második dugót. Öt perc múlva a bucarestieknek alkalmuk nyílik növelni előnyüket, de a Cuedan elgáncsolása miatt megítélt 11-est Raffinszky kapu mellé lövi. A mérkőzés végéig állandósul a Rapid ostroma, de az olaszok elszánt vé-

dekezésén meghiúsul minden eredmény. A két csapat a következő összeállításban játszott:

Rapid: Radulescu — Wetzler II., Rosculeț — Vintilă, Răsinaru, Raffinszky — Bogdan, Moldoveanu, Auer, Barátky, Cuedan.

Genova: Agostini — Genta, Borelli — Perazzolo, Bigogno, Fighola — Arcari, Morselli, Bertoni, Scarabello, Cattaneo.

Sárosi dr. mesterhármával győzött a Ferencváros

(BUDAPEST.) (Ferencváros—Ripensia 4:1 (2:0). 15.000 néző, bíró: Dattilo (olasz). A Ripensia veresége ellenére egyenrangú ellenfele volt a magyar bajnoknak s mindvégig igen jól tartotta magát. Az első gólt a 26. percben Sárosi dr. szerezte. Ugyanő lötte a második gólt is a 39. percben. A második félidőben a Ripensia sürin ostromolja a Ferencváros kapuját, de eredményt nem tud elérni. Negyedórás román offenzíva után a Ferencváros pazar csatárjátékkal felvonul és Sárosi dr. be-

lővi a harmadik gólt (15. p.), majd a 30. percben Toldi bombája süvit a timisoaraiak kapujába. A játék vége felé a Ripensia ellenállhatatlan hajrát vág ki és a 41. percben Dobay szepit az eredményen.

Igy áll fel a két csapat:

Ferencváros: Háda — Tátray, Korányi — Magda, Polgár, Lázár — Tánczos, Kiss, Sárosi dr., Toldi, Kemeny.

Ripensia: Pavlovics — Bürger, Chiroiu — Nagy, Kotormány, Lazar — Bindea, Beke, Marcu, Ciolac, Dobay.

Juventus—Kladno 2:1 (1:1)

(KLADNO.) A Juventus nagyszerű játékkal másodszor is meghajlásra készítette a csehszlovák csapatot, amely így kiesett a további küzdelemből. A Kladno erőszakos játékkal akarta kiegyenlítani az olaszok tudásbeli fölényét. A jól működő Xifando román játékvezető azonban elfojtott minden szabálytalanságot. A győztes Juventus ellenfele a középöntőben a Ferencváros lesz.

Ambrosiana—Slavia 3:1 (1:1)

(MILÁNÓ.) 25.000 néző előtt, a magyar Iváncsics vezetése mellett hatalmas küzdelmet vívott a két együttes. Az Ambrosiana már eleve kiesésre volt ítélve, mert a Slavia kilencgólos előnyét emberi számítás szerint, nem hozhatta be. Így, győzelme ellenére is, kiesett az olasz bajnok. A Slavia vasárnapi ellenfele a Genova lesz. Ha győz, ami valószínűnek látszik, a döntőbe kerül.

2. Stadiul Român (Craciun, Nemes I., Nemes II., Jordache) 44.4 mp, 3. Venus (Ionescu, Didiosanu, Ludu, Cristea) 44.5 mp, Ifj. rekord!

4x400 m: 1. Stadiul Român (Budei, Nemes, Ahmed, Jordache) 3 p 32.2 mp, 2. KAC (dr. Bremzai, Dejenariu, Kovács, Nemetz) 3 p 32.4 mp, 3. Esta Sun Oradea 3 p 37 mp.

A verseny keretében két válogatószámot is beiktattak:

Magasugrás: 1. Mészáros KAC 170 cm, 2. Stoichitescu Soimii 170 cm, 3. Spanion Stadiul Român 165 cm.

10 km-es gyaloglás: 1. Firea IAR 51 perc, 2. Barbu Stadiul Român.

A versenyek sima és szakszerű lebonyolítása — áll ez a marathoni versenyre is — dr. Hatleganu Iuliu egyetemi tanár és dr. Somodi István érdeme, akik a kitűnő rendező gárda élén zökkenésmentesen vezették le a bajnoki számokat.

Fischer legyőzte az olimpiai bajnok Csik dr.-t!

(BUDAPEST.) A német—magyar uszómérkőzés második napjának hatalmas meglepetése Csik dr. veresége volt a 100 méteres gyorsuszásban. A magyar olimpiai bajnok évek óta első vereségét szenvedte el a német uszótól. Az uszóviadal másik nagy eseménye Gróf Ödön nagyszerű rekordja az 1500 méteres gyorsuszásban. Eredmények:

1500 m: 1. Gróf magyar 20 p 02.2 mp, Magyar rekord! 2. Arndt német 20 p

53.8 mp, 100 m: 1. Fischer német 1 p 00.4 mp, 2. Csik dr. magyar 1 p 00.6.

100 m hát: 1. Schlauch német 1 p 8.8 mp, 2. Erdélyi magyar 1 p 13 mp.

Toronyugrás: 1. Weiss német 120.70 pont, 2. Hidvéghy 120.50 pont.

Magyarország B—Németország 2:2 (1:0). A magyar utánpótlás vízipólcsapat frissen és lelkesen játszott, győzni

azonban a feljavult németekkel szemben, nem tudott.

Az országok közötti uszómérkőzést végeredményben a németek nyerték meg 27:17 pontarányban.

Magyarország—Esztország 95:65

(TALLIN.) Az első magyar—észtlitika viadalt a magyarok 95:65 pontarányban nyerték meg. Főbb eredmények: 100 m: 1. Gyenes magyar 10.8 mp, gerelyvetés: 1. Sule észtl 73.34 m, 400 m: 1. Vadas magyar 49.4 mp, magasugrás: 1. Pilliroog észtl 174 cm, 800 m: 1. Harsányi magyar 1 p 55.4 mp, távolugrás: 1. Toomsalu észtl 722 cm, 3000 m: 1. Csaplár magyar 8 p 35.8 mp, 1500 m: 1. Szabó magyar 3 p 57.8 mp, 5000 m: 1. Csaplár magyar 15 p 15.6 mp, 110 m gát: 1. Kovács magyar 15 mp, 200 m: 1. Gyenes magyar 21.8 mp, rudugrás: 1. Zsuffka 400 cm, súlydobásban: Darányi dr. magyar 15.07 m-el második, diszkoszvetés: 1. Kulitz magyar 47.39 m, svédstaféta: 1. Magyarország 1 p 05.2 mp.

Győzött a Napoca Gherlan

(GHERLA.) Napoca—Congri 4:3 (2:3). A cluji csapat kitűnő játékkal nyerte a mérkőzést, bár félidőben még a honi csapat vezetett. A győztes csapat góljait Szaniszló III. (2), Tăranu és Király lőtték. A gherlaiak részéről Cretiu (2) és Moldovan voltak eredményesek.

(UIOARA.) IAR—Solvay 2:2 (2:1). A Solvay nem birt a kitűnően játszó brasovi védelemmel.

Szigeti nyerte a német tenniszbajnokságot

(HAMBURG.) Hatalmas nézőközönség előtt játszották le a német tenniszbajnokságok során a férfi egyes döntőjét. A magyar Szigeti nagyszerű formában 8:6, 6:3, 6:3 arányban legyőzte a francia rangelső Destremeau-t és ezzel megnyerte a bajnokságot. A közönség a mérkőzés után meleg ünneplésben részesítette a magyar tenniszjátékost.

HIVATALOSAN IS LEMONDOTT JAPÁN AZ OLIMPIARÓL. Párisból jelentik: Most érkezett meg a Nemzetközi Olimpiai Bizottsághoz a japán kormány távirati közlése, amelyben bejelentik hivatalosan is az 1940. évi olimpiai játékok rendezéséről való lemondását.

Beccali kudarcra az angol bajnokságon. Londonból jelentik: Az angol atlétikai bajnokságok során nagy meglepetést keltett Beccalinak, az olasz olimpiai bajnoknak veresége egy angol mérőföldön. A versenyt az angol Wooderson 4 p 13.4 mp-el nyerte. Beccali negyedik helyen végzett 4 p 18.2 mp-es idővel.

Világrekord kísérletet tett Jonsson, a svédek kitűnő futója a 3000 méteres síkfutásban. A kísérlet nem sikerült, amennyiben „csak” 8 p 18.6 mp-t ért el. (Világrekord 8 p 14.8 mp.)

Fúziós tárgyalások folynak az Unirea Tricolor és Sportul Studentesc között. A két csapat egyesülése tekintélyes erjű együttes eredményezne.

Siparadicsom az Alpeseiben. Mialatt nálunk toboj a kánikula, Svájcban vidám si-élet folyik az Alpeseiben. A világ minden tájáról a sielők százai keresik fel a juliusi „siparadicsomot.”

David a Venusban. Bucurestiből jelentik: David, a NAC sokszoros válogatott kapuvédője aláírta szerződését a Veunshoz. A kitűnő játékos ösztől kezdve a bucarestii exbajnokcsapatban fog játszani.

10.4 mp! Kersch a németek leggyorsabb futója, legutóbbi versenyén 10.4 mp-t futott 100 méteren. Csupán két tizedmásodpercet maradt el a világrekortól.

Gáll Lajos nyerte Románia marathoni futóbajnokságát

Rekordot futott a KAC stafétája

(CLUJ.) Öfelsége Károly király legidősebb védnöksége alatt, pompás rendezésben került lebonyolításra városunkban első ízben az országos marathoni futóbajnokság és ezzel kapcsolatban futották le a staféta bajnokságokat is. Az „egzotikumként” ható marathoni verseny mintegy kétezer főnyi közönséget vonzott a sporttelepre, amelynek soraiban közéleti előkelőségek is megjelentek.

Pontban négy órakor indították el a marathoni futóbajnokság mezőnyét, amelyben a következő atléták indulnak: Gáll IAR, Topală Stadiul Român, Gociu Stadiul Român, Stanciu I., Stadiul Român, Stanciu II, Stadiul Român, Manea I. Stadiul Român, Manea II. Stadiul Român, Dinu Cristea Stadiul Român, Zinopol Gloria CFR Galati, Tăreanu Viforul Dacia, Opran Viforul Dacia. A versenyzők a sporttelepről indulva a Cosbuc-uccán és a Mănăsturon végighaladva Floresti község futottak, majd visszajövet Mănăstur-Memorandului—Cal. Regele Ferdinand—Baritiu utzakaszon haladtak a cél felé. A rajt után Dinu Cristea vágott az élre és pompás tempóval maga mögött hagyta társait, akik egy csoportban követték. Ez a helyzet 30 kilométerig nem változott. Ekkor azonban Dinu Cristea váratlanul megtorpant és feladta a versenyt. A bucarestii versenyző áldozata lett a saját maga diktálta gyilkos iramnak. Lemaradt a versenyből még Tar-

tareanu, Manea, Topala és a Két Stanciu fivér. Ezután Gáll Lajos tört az élre és a verseny utvonálán felsorakozott nézőközönség tagjai között frissen és könnyedén futott a cél felé. A sporttelepen tiszteltkört irt le és elsőnek szakította el a célzalagot, Románia 1938. évi marathoni futóbajnoka: Gáll Lajos IAR 2 óra 55.37 p. 2. Zinopol Gloria CFR Galati 3 óra 21 p 08 mp, 3. Botez Gloria CFR Galati 3 óra 32 p, 4. Oprean Viforul Dacia 3 óra 39 p, 5. Miercan IAR 3 óra 49 p.

A marathoni verseny közben rendezték meg a staféta bajnokságokat. Eredmények:

4x100 m: 1. KAC (Fosztó, Nemes, Kovács, Dejenariu) 44 mp. Román rekord!

Kisorsollák a NB tavaszi fordulóját is

(BUCURESTI.) A labdarugószövetség legutóbbi ülésén kisorsolta a NB teljes tavaszi fordulóját is. Az egyes fordulókat időpontját azonban később jelölik ki, összhangban a román válogatott tavaszi műsorával.

A teljes tavaszi műsor ez: (Elöljárók pályaválasztók.)

I. forduló: Juventus—Sportul Studentesc, Venus—AMTE, Kinizsi—Rapid, Tricolor—Ripensia, Gloria—Phoenix, Victoria—UDR.

II. forduló: Juventus—UDR, Venus—Tricolor, Kinizsi—Sp. Studentesc, Gloria—Ripensia, Phoenix—AMTE, Victoria—Rapid.

III. forduló: Sp. Studentesc—Phoenix, Juventus—Victoria, Tricolor—Rapid, Gloria—Venus, UDR—Kinizsi, Ripensia—AMTE.

IV. forduló: Venus—Sp. Studentesc, Rapid—UDR, Tricolor—Juventus, Victoria—Kinizsi, AMTE—Gloria, Ripensia—Phoenix.

V. forduló: Sp. Studentesc—Rapid, Juventus—Kinizsi, Phoenix—Venus, Tricolor—Gloria, Ripensia—Victoria, AMTE—UDR.

VI. forduló: Sp. Studentesc—Tricolor, Rapid—Ripensia, UDR—Venus, Phoenix—Juventus, Kinizsi—Gloria, AMTE—Victoria.

VII. forduló: Juventus—Rapid, Ripensia—Venus, AMTE—Sp. Studentesc, UDR—Phoenix, Tricolor—Kinizsi, Victoria—Gloria.

VIII. forduló: Sp. Studentesc—Gloria, Venus—Juventus, AMTE—Rapid, Phoenix—Kinizsi, Ripensia—UDR, Victoria—Tricolor.

IX. forduló: Sp. Studentesc—Ripensia, Rapid—Phoenix, Gloria—Juventus, Victoria—Venus, Kinizsi—AMTE, UDR—Tricolor.

X. forduló: Venus—Kinizsi, Rapid—Gloria, UDR—Sp. Studentesc, AMTE—Tricolor, Ripensia—Juventus, Phoenix—Victoria.

XI. forduló: Sp. Studentesc—Victoria, Juventus—AMTE, Rapid—Venus, Tricolor—Phoenix, Gloria—UDR, Kinizsi—Ripensia.

Truta szerződést bontott az Universitátaival. Bucurestiből jelentik: A labdarugószövetséghez ujabban a következő játékosok jelentették be, hogy megválnak egyesületüktől Sonny Niculescu (Unirea Tricolor), Malita (Crisana), Schuller (Makabi), Slivac (Olimpia), Székely (ACFR), Stanciu (Dacia Unirea), Truta (Universitatea).

Kedden dönt a labdarugószövetség felelősségi bizottsága a NAC óvása ügyében, amelyet a Phoenix elleni mérkőzés tárgyában nyújtott be és amelyet első fokon már elutasítottak.

BARÁTKY

sok nagy futballcsata híres hőse, — a kapusok réme.

(Reschner karikaturája.)

Az új bálnoki rendszerben:

Reformot a vezetésben és a bíráskodásban!

(CLUJ.) A Labdarugószövetség rendelkezése folytán ősztől kezdve egy csoportos rendszerre bonyolítják le a nemzeti bajnokságot folyó küzdelmeket.

Az eddigi kétszorosos rendszer nem vált be. A bajnokságba sorozott viszonylag győzelem nélküli csapatok mérkőzéseiről alig mutatkozott érdeklődés. A csapatok fentartásukhoz szükséges bevételek elmaradtak és ennek következményeként nagyszámú egyesületek a csőd szélére jutottak.

A bajnokság új beosztása megszünteti az eddigi áldatlan rendszert, mert az egycsoportos mérkőzések 12 kiegyenlített erejű csapat került, amelyeknek mérkőzéseik felkeltik az érdeklődést, a futballsport színvonalának emelését eredményezhetik.

Az új rendszerrel — és ezt remélni szeretnénk az érdekelt egyesületek — lezárul a belföldi labdarugás nem éppen díszes fejezete, amelynek káros kihatásait az egyetemes sportélet is megérezte.

Mert mi történt? Sehol a világon nem játszottak olyan tarthatatlan beosztással futballbajnokságot, mint nálunk. A két csoportba osztott bajnoki mezőny 24 részvevője a farszto mérkőzések után még nem lehetett bizonyos felőle, hogy benmarad a NB-ban. A csapatok jórészen kör-mérkőzésen kellett eldönteni a nemzeti bajnokságba való bejutást, illetőleg kiesés kérdését.

Rendes körülmények között a helyezések után állapítják meg a kiesőket, nálunk külön fiók-bajnokság döntött. Így következett be, hogy egyik-másik csapat letört és elsővonalbeli csapatok, mint a NAC és az Universitatea nem jutottak be a nemzeti bajnokság őszi mezőnyébe.

Arról külön fejezetben lehetne szólni, hogy hiba volt idő előtt felbori-

tani, hátrányai ellenére is, a kétszorosos rendszert. Egy évvel ezelőtt a Labdarugószövetség, amikor elrendelte a kétszorosos rendszer bevezetését, kimondta, hogy abban a formában két évben keresztül bonyolítatja le a bajnokságot. Év közben azonban a Labdarugószövetség nyilván megmondta a dolgot megváltoztatva elhatározását és kimondta, hogy az 1938—1939-es bajnoki idényben egy csoportban 12 csapat vehet részt a nemzeti bajnokságban.

Am, ha már keresztül vitte a Labdarugószövetség elgondolását, a labdarugás minden vonalában reformot kell megteremtene. Elsősorban is a játékvezetők kérdésében. Lehetetlen dolog, hogy amíg valamely játékos a pályán hibát követ el, a Labdarugószövetség drákói büntetéssel sújtja, ugyanakkor rosszindulatú bírói „tévedések” megtorlatlanul maradhatnak. Hogy csak egy példát említsünk fel: az Universitatea súlyos játékvezetői tévedés buktatta ki a nemzeti bajnokságból. Hiába küzd 90 percen keresztül a csapat a győzelemért ha téves ítékezés elűti attól.

A Labdarugószövetségnek feltétlenül mérlegelnie kell a játékvezetői kérdést. Titkos ellenőrzőket kell kiküldeni a mérkőzésekre, akiknek kötelezővé kell tenni, hogy jelentésben számoljanak be a bírók működéséről. A legkisebb rossz indulat esetén súlyos bírságokat kell kirotni a játékvezetőkre. Meg kell teremteni végére az az állapot, hogy a pályán a jobbik csapat győzhessen.

A játékvezetőkről alkotott vélemény, szerencsére, nem általános érvényű. Vannak nagyon derék, jószemű és jóindulatú játékvezetőink, de egy-két kivétel elég ahhoz hogy ráüssön bélyegét a bíráskodás itteni rendszerére.

Ennyit a most induló nemzeti bajnoki küzdelmek margójára...

Valamit a tg.-muresi Munkásteredzőről

(TARGUMURES.) Végre foglalkozni kell azzal az erőteljes és céltudatos munkával, amelyet a targumuresi Munkásteredző egyesület labdarugó szakosztálya fejt ki és amelynek konkrét eredményeként a legutóbb megtartott liga döntő mérkőzés győzteseként a csupa ifjú erőkből álló munkás együttes bekerült a B-liga keretei közé.

Hosszu időn keresztül tartó súlyos belső válság bénította meg a közel három évtizedes MTE labdarugó szakosztályát attól a célirányos előretöréstől, amelyet minden időben hiven és maradék nélkül vezetett és irányított.

Egyrészt az az érthetetlen szempont, hogy a szervezett munkásság javahányada nem sokat törődött, sőt törődik még ma is az MTE labdarugó szakosztályával, másrészt pedig az hogy a játékosvándorlások és eladások átkos di-vatja itt is talajra talált.

A munkásság számottevő rétegződése legfeljebb abban éli ki az MTE iránti érdeklődését, hogy hébe-hóba elmegy a mérkőzésekre, de csak azért, hogy hol a vezetőséget, hol a játékosokat agyonkritizálja, holott a tényleges, öntudatos résztvétel az lenne a munkás sportkultúra előre lendítését illetően, hogy anyagi támogatásban első helyen állva, erőssé, életképessé fokoztassék Targumures egyik legrokonoszebb futballcsapata.

Áldozatok hozása nélkül még csak jöcím sem lehet arra, hogy kívülálló illetéktelen véleményeket osztogassanak olyan intézménnyel szemben, amely a küzdelmek és nehézségek ormotlan szikla meredélyeit mászta meg és hogy ma még fennáll és hogy a legszebb eredményeket mutathatja fel, azt — önmagára hagyatva — egyedül és kizárólagosan saját magának köszönheti. Nem lehet olyan elvetelt jelszavakkal „el-dekkelni” a munkás sportkultúra kötelezettségei alól, hogy a futball csak tömeghisztéria. Való igaz az hogy vannak

beteges jelenségek a futballizmus tulásba vitelénél, de nem szabad elfelejteni, hogy az MTE hamisítatlan amatőr alapokon áll, vagy bukik, már pedig az amatőr sport támogatása minden öntudatos munkásnak kötelessége.

Itt nincs helye a félremagyarázásnak, itt az, aki ad és cselekszik, az mutatja fel a legtöbb sportértelmet és öntudatot.

A játékos krízist már sokkal könnyebben oldotta meg az MTE vezetősége.

Egyszerűen és céltudatosan beállított lelkes és romlatlan ifjú garnitúráját, amely eleinte ha nem is igen mutatott városrengető formákat, utóbb azonban a tudást legtöbbször fényesen helyettesítő lelkesedéssel egyik szép eredményt a másik nyomában érte el.

Meghatóan szép volt az a küzdelem, amit az MTE ifjú gárdája, csaknem esztendeje vívott egy kis életjel adásáért, egy kis levegőért és azért, hogy elképzelhetetlenül nehéz feltételek között továbbra is ott maradjon azon a súlyos posztján, amelyre évtizedekkel ezelőtt az alapítók és további irányítók állították. Csak az tudja, hogy mit jelent egy amatőr futball szakosztályt mai napság felszínen tartani, aki valaha is futballcsapatot irányított Mecenások, sőt a szakosztály tényleges alapját alkotó pártoló tagsági fundamentum nélkül.

A targumuresi MTE-nek a B-ligába való bejutása olyan vívmány, amelyet nem lehet tovább az érdektelenség beteges közönyével el leplezni. Az a tizenegy futballista, aki legutóbb az MTE színeiben — sorozatos győzelmek befejezésekként beérkezett a B-ligába, a helyi munkásságot képviselte, még akkor is, ha egyes értelmetlenek a maguk szűkmarku tétlenkedéseit külföldi cifra jelszavakkal cifrázzák körül.

A munkásporokultúra legyen végre kicsit szívtügye Targumures munkássá-

gának, amelynek nevét és színeit becsülettel és odaadással képviselte több mint negyedszázadon keresztül.

(Sz.)

Százezer lejt követel a Hungária a Victoriától. Bucurestiből jelentik: A Hungária vezetősége átiratot küldött a bucurestii labdarugószövetséghez és kérte, hogy kötelezze a Victoria sportegyesületet fennálló 100 ezer lejes tartozása megfizetésére. A Victoria tartozása még a magyar exbajnok cluj-i és balamareli vendégszereplése után maradt fenn.

483 ALÁÍRÁSSAL emlékiratot juttatott el az Universitatea a legfelsőbb sportszövetséghez és kérte, hogy az egyesület multjára való tekintettel, de különösen a diáksport érdekében kifejtett érdemeit méltányolja azzal, hogy labdarugócsapatának helyet biztosít a nemzeti bajnokságban.

Tokióban rendezett nagyszabású uszó versenyen Arai, a berlini olimpia harmadik helyezettje 59.2 mp-t ért el a 100 méteres gyorsúszásban. 200 méteren viszont csak harmadik lett 2 p 17.4 mp-el. A győztes Sasaki ideje 2 p 15.4 mp volt. A többi eredmény: 400 m: Amano 4 p 55 mp, 200 m mell: Hamuro 2 p 45.8 mp, 4x200 m: Rikky 9 p 15 mp. Amint tehát az eredmények mutatják, a „sárga veszedelem” még fennáll az uszósportban.

Folyó hó 15-én megalakult a KMSC turisztaszakosztályában a kerekaskorcsolya alosztály. (Első Romániában.) A vezetőség érdeklődő irattal fordult a Fédération Internationale de Patinage à Roulettes, Montreux (Svájc) görkorcsolya-szövetséghez.

Rádió

Julius 19. KEDD.

Bucuresti. 6.30: Torna, vidám zene, hang lemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadások, hírek. 13.15: Hírek. 13.25: Lemezek. 14.15: Hírek. 15.10: Előadás. 19.15: Wagner-lemezek. 20.15: Felolvasás. 20.30: Chausson dalmézek. 20.50: Naraja Gábor román dalokat énekel. 21.15: Felolvasás. 21.30: Kis rádiózenekar. 22.30: Hírek. 22.45: Vendégloji zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éltrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Nagy nyári kalapviselő. 13.05: Balalajkazené. 13.30: Hírek. 14.30: Szalonzene. 15.35: Hírek. 17.15: Felolvasás. 17.45: Hírek. 18: Előadás. 18.25: Indulók és keringők. 19.20: A vendégváró Szeged közvetítése az ünnepi játékok előkészítéséről. 19.55: Magyar nóták. 21.10: Hírek. 21.30: Dohnányi Ernő zongorázik. 22.15: Németnyelvű előadás. 22.35: Katonazené. 24: Hírek, német és olasz nyelven. 24.10: Jazz-zene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20: Mezőgazdasági félóra. 20.30: Hanglemezek. 21.30: Versek. Cigányzene. 22.35: Hírek.

Bécs. 15.10: Vegyes lemezek. 16.30: Hegedű és cselló zene. 21.10: Rádiózenekar. 23: Kamara zene.

BINDEA,

a kitérő szelű, aki multkoriban négy gólt „rámolt” be a kiváló Fradinak.

(Reschner karikaturája.)